

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Shod v Poljčanah.

Ne prinašamo navadno poročil o shodih na navednem mestu. Toda poljčanski politični shod zadnje nedelje, dne 21. okt., se nam zdi nekoliko važnejši, kakor so običajno slični politični shodi, in sicer zaradi tege, ker je na tem shodu celjska čista stranka poskusila prvič stopiti med narod s svojim razdirajočim programom, kar pa se ji na tem shodu ni posrečilo. Priglasil pa je čisto stranko na politični sejem v Poljčane odvetniški koncipient dr. Kukovec, znan tudi iz celjske zadeve glede gimnazijskega travnika, prostovoljnega priganjača pa je hotel igrati slovenjebistriški odvetniški uradnik g. Založnik. Gotovo potrebujemo Slovenci mnogo delavcev pri podrobnem delu in nam je vsak dobrodošel, toda da prepnučajo možje slovenjebistriškega okraja vodstvo svojega političnega društva mlademu, neizkušenemu g. Založniku, in povrh še vodstvo katoliško-političnega društva, to je na vsak način graje vredno. Le tako je razumljivo, zakaj je politično društvo zavozilo tako blizu k jarku.

Prvi govornik je bil g. Založnik, ki je govoril o spremembi volilne pravice. Kolikor so bila izvajanja stvarna, so našla vsestransko odobravanje. Potem je razjabil konja, ki ga izposojuje „Narod“ vsak dan svojim vernim pristašem, ter govoril o izdajstvu, o politični smrti, ki nam preti, ter da je edina pomoč za rešitev obstrukcija v državnem zboru.

K besedi se oglasi državni poslanec dr. Korošec, ki je bil kot poslušalec navzoč. Prizna, da se Slovanem in posebej še Slovencem na Koroškem in Štajerskem godijo v novi volilni pravici, v kolikor je dosedaj že sprejeta v odseku, velike kri-

vice. Poslanci morajo delati na to, da se te krivice odpravijo, a težko je že danes povedati, kako bodo glasovali pri tretjem čitanju velične predloge v državnem zboru, ko se mora predloga ali v celoti sprejeti ali pa v celoti zavreči. Hudi bi bil udarec za štajerske in koroške Slovence, ako se nam ta krivica prizadene. Toda varujmo se begati ljudstvo ter ga uverjevati, da je potem to naša politična smrt! Ne, mi hočemo živeti naprej in bomo živeli in prepričani smo, da bomo krivice mogli kedaj popolnoma odstraniti. Volitev državnih poslancev, to je sicer zadnji in najvišji politični cilj vsake organizacije, toda izvolitev državnega poslanca ali neizvolitev ni edino merodajna za naše politično življenje ali našo politično smrt. Štajercem se lahko dajo deset poslancev in Korošcem tudi toliko, toda edino poslanci nas ne bodo rešili politične smrti. Kaj nas najbolj mori? To so germanizirajoče šole! Kaj naj stori državni poslanec v državni zbornici glede njih? Nadalje, kako pridemo do slovenskih šol? S krajnjimi in okrajnimi šolskimi sveti, a sestava teh je odvisna od naše politične moči v občinah in okrajnih zastopih. Občinske in ljudskošolske zadeve najdejo svoje zastopnike predvsem v deželnih poslancih. Državni poslanci lahko pač le malo storijo glede občin in ljudskih šol, njihov delokrog je ves drug. In potem ta vedna zahteva po obstrukciji. Samo to se vprašajmo, kdo pa naj obstrukcija? Hrvatji ne bodo obstrukciji, Primorci ne, Kranjci ne, ostanejo potem samo štajerski poslanci. In poglejmo sedaj štajerske slovenske državne poslance od vseh strani, koliko jih je voljnih in vztrajnih za obstrukcijo? Ne zahtevajmo torej vedno nekaj takega, o čemur si po treznem premišljevanju sami moramo priznati, da se

v teh razmerah bržčas ne bo moglo zgoditi. Ne begajmo ljudstva, ampak dajajmo mu zaupanje v samega sebe in v svojo politično bodočnost! V nadaljevanju svojega govora je dr. Korošec še nekoliko poročal o državnem zboru, potem pa razkladal o nemški utarski gonji proti našim slovensko-nemškim šolam ter vzpodbujal navzoče iz Pekla, da se pri bližnji občinski volitvi vsi udeležijo volitve in postavijo na lastne noge!

G. dr. Kukovec je razlagal naloge občin, pobijal krive nazore glede nemščine v šolah ter je naposled hotel priporočiti novoustanovljeno liberalno stranko v Celju, kateri je bil boter. Naletel pa je takoj med govorom na odločen odpor dr. Korošca, ki je ogovarjal njegovim trditvam. Dr. Kukovec je rekel, da se v novi stranki zbirajo možje, ki hočejo delati. Dr. Korošec: Zakaj dosedaj niste delali? Zakaj pa izključujete nas, ki tudi delamo? Dr. Kukovec: Tudi jaz sem bil le gost! Dr. Korošec: Škandal, da se shodi katoliškega političnega društva izrabljajo za razpor. Dr. Kukovec je nato hitro končal.

Po dr. Kukovčevem govoru je še g. Založnik v zmedenih besedah omenjal novo stranko ter rekel, da sicer nima zaupanja pri novi stranki in ne pozna njenega programa, toda stranka je dobra, ker je narodnost na prvem mestu in on je za vsako stranko, ki je narodna.

V navdušenih in lepih besedah je g. Nova k iz Slovenske Bistrice ogreval kmete za narodno samostojnost, za odločen nastop pri volitvah ter za narodno slogo.

G. dr. Korošec je še enkrat poudarjal, da se

LISTEK.

Stari oče Žabjek.

Stara prislovica, da je dan sv. Jozefa prvi pomladanji dan, se je tedaj obistinila. Vzlic meglenemu jutru šinilo je žarno solnce izza oblakov, oživilo z mirno toploto vso pokrajino ter jo pozlatilo. Stari oče Žabjek, že precej upogoben, stopal je počasi iz župne cerkvice domov poleg reke Save ter zrl, kako se voda iskri v solncu; gole vrbe premenile so se iz temno sivih šibic v belo-zelene boje, in vrabec s čizkom obletavata mu pot.

V prstih starčkovih jamejo se ti vtisi širiti in oči mu zaleskečejo. Spomni se, da je tako lepo baš v njega godu dan. Danes je vstal zgodaj ter šel v župno cerkev, da pomoli k svojemu patronu, naj se nanj spominja ob smrti uri. V cerkvi ga je tudi tožilo premišljevanje, da je bil njega patron sv. Jozef v svoji skromni revščini povišan za božjega vzgojitelja, in šine mu na misel, da je in njemu Bog odločil ubožstvo, vendar se mu v primeri z mnogimi ubožnejšimi godi še dobro.

Stari oče Žabjek je bil doslužben graščinski kotar, koji je dobival od svojega sedemdesetega leta od graščaka malo pokojnino: nekaj žita in tri goldinarje — na mesec. V sled tega vzel ga je tudi rad k sebi najstarejši njegov sin, vrvar, in starček mu je zato iz gcle hvalečnosti prebiral na prstih pokojnino in skladal vrvevje v kot. Izmed treh sinovih otrok je bil doma samo jeden, mali Jurček, šolarček — v hiši sta pri skromnem življenju vladala mir

in zadovoljstvo, kajti sinova je bila vrla žena. Na drugega sina je bil stari oče Žabjek tudi ponosen, rekoč: „To je fnt, kakor svet, raven kakor sveča, in v lice kakor bra in mleko; vrhu tega je za vse pripraven, gospodje pri polku so ga takoj prvo leto naredili za koprola.“

Stari Žabjek je bil toliko ponosen na svojega sina Jurija, da je časih starejšega Matijo jezilo.

In ko starina stopa poleg šumne Save, čuje hkrati za seboj hitre korake, in ozri se, ugleda občinskega sela — pošto. Dedu jame m čno utripati srce. „Kaj, če bi re bil v tujini nanj spomnil tudi Jurče, da je danes njega god? Sveda se je spomnil!“ Sel se ustavi, magne se h kožovi rudeči torbi, odpre jo in iz nje potegne list.

„Je-li kaj zame?“ vpraša drhteče starček, v stoprav potem pozdravi sela, dasi je bil malajši: „Dal Bog srečen in dober dan!“

„Bog ga daj! Ne sem vam nekaj?“ — izpregovori sel tolažilno — „na receptis. List zatem vzemite seboj, po receptis pa pridem popoldne...“

„Kakor vam drago...“ in ded s tresočo roko prime list.

„Hočete li, da vam prečitam pismo?“ vpraša sel, kakor je to činil običajno v občini.

„Oh re, hvala lepa!“ odklanja ded. „Najraje to sam čitam polagoma, saj imam seboj očala; baš grem iz cerkve.“

„Tedad pa z Bogom!“ de sel in hiti dalje.

„Hvala; ko pridete k nam popoldne, dal vam bom šurjak za tobak —“ veli za njim hvaležno Žabjek.

In ko mu sel po poti v žarnem solcu ubaja iz vida, ozra se starček, kam bi malo sedel. To se mu takoj nagodi; lep, velik kamen stoji tik ceste, ko navlašč.

„Glej no, vse je človeku v veselje — in v ušlugo!“ šepeče stari Žabjek; na to izvleče iz žepa očali, počasi načne z nehti obrobek zavitja ter oprezno razgrne list. Iz lista se nanj usmevata dva bankovca po goldinarji, dva nova, ugledna papirčka, kakor bi bila ravnokar tiskana.

Iz prva mu prigrate v oči dve solzi, obriše si ju izpod očali z dlanjo ter jame počasi čitati sinov list.

„Lubi oče! Voščim Vam k Vašemu godu srečo, zdravje, blagoslov božji, po smrti pa nebeško kraljevstvo. K Vašemu godu Vam pošiljam v poljšek dva goldinarja, koja sem prištedil...“

Zopet se Žabjeku zalijejo oči, zdaj pa tako močao, da je moral sneti očali in si oči obrisati z robcem.

„Vse to mu bom povrnil“, mrmra ded iskreno, „k njegovemu godu mu pa jaz pošljem tri...“

Nato čita dalje:

„Meni se dobro godi, neki gospod oberlajtnant me ima jako rad; dal mi je že trikrat cigaret. Zvedel sem, da po leti gremo na vojaške vaje in sicer tja v našo stran. Brata in svakinjo pozdravljam stokrat in Vas tudi.“

Ostajam Vaš hvaležni sin

Georg S... cha... a.“

Dedu hkrati postane nekako megleno pred očmi. Zopet se obriše pod očali in čita iz nova:

ne strinja z načeli nove stranke ter se ne pridružuje današnjim govornikom v tem oziru.

Shodu je predsedoval domači g. župnik Alojzij Cilenšek, ki je po sprejetju resolucije o volilni reformi zaključil zborovanje.

Politični ogled.

Minister zunanjih zadev grof Goluchowski je odstopil. Strmoglavili so ga Ogrji, ki niso bili zadovoljni z njegovo politiko. Odstopivši minister je bil sicer po rodu Poljak, vendar je uganjal vedno vsenemško politiko, kar je povzročilo njegove neuspehe na slovanskem Balkanu.

Kaj je s celjsko gimnazijo? Proračun za prihodnje leto še vedno nič ne pove o celjskih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih, ali se razširijo kmalu v celo gimnazijo ali ne. Pač pa je v proračunu, da se za kočevske Nemce, ki štejejo komaj 14.000 duš, razširi nižja gimnazija v višjo. V to je privolil v državnem zboru tudi voditelj kranjskih liberalcev dr. Tavčar, ne da bi stavil kake pogoje zaradi celjske gimnazije.

Nadaljni neuspehi avstrijske, nemške politike. Med Avstrijo in Srbijo vlada valed nerodnosti ministra zunanjih zadev grofa Goluchowskega razpor. Ta prepir pa pridno porablja Italija, da se približa Srbiji in da ga gospodarsko izrabi v svoj prilog. Tako avstrijska nemška politika valed svojega nasprotstva proti Slovanom vedno bolj izgublja upliv na Balkanu, kar se bo še za Avstrijo enkrat bridko maščevalo.

Avstrija in Italija. Razmerje med Avstrijo in Italijo postaja čedalje bolj napeto. Sicer obstoji še vedno trozveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, vendar obstoji ta zveza le še na papirju. Italija sicer vedno zatrjuje, da tam nikdo ne misli na to, da bi se zveza razdrila, na drugi strani pa se v Italiji z vsa silo oborožujejo, posebno na mejah. Prehode na avstrijsko-italijanski meji so Italijani skrbno zavarovali. Vse polno utrdb so deloma popravili, deloma naredili nove. Vojno brodovje se vedno bolj množi. Naša Avstrija pa vsega tega ne vidi. Ko je naš admiral Montekukuli dejal, da naša mornarica ne sme gledati samo na to, kako se bo branila, ampak da mora računati tudi na napad, so Italijani takoj obrnili te besede tako, da je avstrijski admiral rekel, da je cilj avstrijskega brodovja uničenje italijanskega brodovja. S takimi in enakimi sredstvi se hujša in goni ljudstvo v sovraštvo do Avstrije.

Bolgarija. Pred nedavnim časom so se vršile v Bolgariji velike vojaške vaje in sicer ravno ob turški meji. Osebnost mavzoč je bil bolgarski knez in mnogo drugih višjih vojaških poveljnikov. Kakor poročajo vsi večji evropski listi, so te bolgarske vojaške vaje napravile na tuje vojaške poveljnike izredno dober vtis. Pravijo, da je bolgarska armada na Balkanu najboljša in najbolj izveščana. Na vsak način si je Bolgarija s tem pridobila velik ugled

pri tujih državah. Posebno se boji Turčija, da bi se Bolgarija proglasila za neodvisno. Dosedaj je namreč Bolgarija pod turško nadvlado.

Pruska nasilstva. V Šubinu na pruskem Poljakem so bili 20 t. m. žalostni prizori, ki kažejo nemško kulturo in omiko v njeni surovi oholosti. Oblasti so namreč ukazale, da zapro poljske otroke, ki nočejo moliti nemško. Popoldne so pa odšli poljski očetje v zapore in vzeli otroke domov kljub temu, da so pozvali pruski učitelji policijo na pomoč. Sedaj bode šlo vedno strašila policija, kadar bodo otroci zaprti.

Socijalni demokratje. Na Nemškem v Mannheimu so imeli socijalni demokrati svoj letni shod. Težili so, da je začela moč socijalne demokracije pojemat. Seveda počasi tudi najbolj nemne glave sprevidijo, da ne bo nikdar prišel tisti čas, da se bo razdelilo premoženje na enake dele med vse ljudi, kakor obljubujejo socijalni demokrati. Le v združni in strokovni organizaciji leži rešitev delavskih stanov. Še bolj zanimiv je pa bil shod italijanske socijalne demokracije, ki je ločena na več strank. Ker so Lahji bolj vročerni, so se socijalni demokrati stepili in zmernejša stranka, ki je bila tudi številnejše zastopana, je anarhistično stranko pometala iz dvorane.

Nemški cesar Viljem proti Poljakom. Znano je, da sta se lansko leto sešla cesar Viljem in ruski car Nikolaj na Severnem morju. Kaj sta se pri tem pogovarjala, to je bila državna skrivnost, s časom pa pride le nekaj na dan. Neka oseba, ki zavzema na Ruskem jako visoko stališče in stoji osebno carju jako blizu, je vprašala carja, kaj sta pri tem govorila. Car ji je odgovoril: "Stavil mi je predlog, ako dam Poljakom samodržstvo, prekorači takoj 200.000 pruskih vojakov mejo in zasede poljsko kraljestvo. Dotlej bodo pripravljene za mejo." Tako poroča "Slovenec" njegov zaupnik, ki pravi, da je izvedel to iz prvega in popolnoma zanesljivega vira, ki je vzvišen nad vsakim dvomom, ter dostavlja, da bi bilo vsako uradno oporekanje nemške vlade teh besed uradna laž. — To je zopet dokaz, da so vseh nemirov in grozodejstev na Ruskem krivi Nemci, ki bi radi na ta način oslabilo veliko slovansko državo in s tem slovanski upliv v Evropi.

Razne novice.

* Duhovske vesti. Za župnika v Svičini je imenovan č. g. Vid Janžekovič, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

* Iz finančne službe. Prestavljeni so pazniki finančne straže: Ivan Dreu iz Rogatca v Ormož, Ivan Jurko iz Slovenjgrada v St. Lenart, Jožef Pirtošek iz Šmarja v Leskovec.

* Cecilijino društvo za lavant. škofijo je ustanovilo svojo prvo podružnico in sicer "Cecil. društvo za stolnomestno župnijo v Mariboru". Novo društvo prevzame odlej skrb za cerkevno petje in glasbo v stolnici. Zda se šele more škofijsko ali glavno društvo posvetiti svojem prave mu namenu:

delovati za celo škofijo; zato vabi vse prijatelje cerkvene glasbe in zlasti vse č. g. duhovnike kot varuhe liturgije in lepega cerkvenega petja, naj se odzovejo te dni jim doposlannemu pozivu ter številno pristopijo k škofijskemu Cecil. društvu in mu pomagajo izvrševati njegovo veliko nalogo.

* Južna železnica namerava zvišati tarife za prevozno blago od 1 do 2 vinarja pri 100 kg in omejiti nekatere izredne ugodnosti. S tem računna, da pridobi kakega pol milijona kron. Izgovarja se, da se je cena materialu zvišala in plača uslužbenecv.

* Naročniki "Štajerca" so backi. Na shodu v Poljčanah je omenil g. župnik Cilenšek, da mu je rekel urednik ptujskega "Štajerca": "Tisti kmetje, ki berejo ptujskega "Štajerca", so pač sami backi!" To, kar smo mi že mnogokrat povdarjali, to potrjuje urednik sam, ki pač najbolj ve, kakšen je njegov list in kakšni njegovi naročniki. Dejstvo je torej in ostane, da so "Štajerčevi" naročniki sami backi. Bacek pomeni toliko kakor kozel ali tele.

* Zvišanje deželnih naklad na pivo. Razni časopisi poročajo, da je pri štajerskem deželnem odboru že izdelan načrt, da se zvišajo deželne naklade na pivo. Seveda ta davek zadene nižje sloje, ki spijejo največ piva. Pivovarji tega davka ne bodo plačevali, ampak plačati ga mora konzument.

* Ljudska knjižnica. Prvi sešitek "Ljudske knjižnice" bo razposlan še le koncem meseca novembra. Naj torej naznani vsaj do srede novembra svoj naslov "Katoliški tiskarni" v Ljubljani vsakdo, ki želi imeti prvi zvezek na ogled.

* Črnovojniški zavezanci se morajo zgledati pri svojih županih uradih, sicer bodo kaznovani.

* Nemška predrznost. Kako daleč že sega nemška predrznost valed naše popustljivosti, kaže nam sledeči slučaj: Nemški listi so začeli napadati štajersko finančno ravnateljstvo, da nastavlja pri nas v področju mariborskega okrajnega ravnateljstva, ki obsega celo Spod. Štajersko, same slovenske finančne stražnike (!) in da se ozira pri imenovanju respicijentov in komisarjev samo na take, ki znajo slovenski. To je že najskrajnejša predrznost od teh nemško protestantskih listov. Finančna oblast bi gotovo tega ne storila, če bi ne bila prepričana, da morejo na Spod. Štajerskem službo opravljati samo slovensčine zmožni finančni uslužbenec. Vrh tega je pa to predbacivanje nemških listov lažnjivo. V Mariboru imamo na primer enega nadkomisarja in enega nadrespicijenta, ki ne razumeta nič slovenski. Kako moreta opravljati ta dva službo v popolnoma slovenskem mariborskem okraju, nam je nerazumljivo. Tolmačiti se da edino na ta način, da sta porabna samo za službo v mestu, ki je pa seveda mnogo udobnejša, medtem ko opravljajo slovensčine zmožni tovariši službo zunaj na deželi, ki je mnogo težavnejša. Naše ljudstvo pa pozivljamo, naj posnema naše narodne nasprotnike in naj zahteva povsod slovenske uradnike tako tudi slovenske finančne uslužbenec.

* Spoštujte svoj materin jezik! Belgija je ena najbolj naprednih dežel; a napredek je tam

Georg — kaj pa je to, Georg? In to-le ime S—ch—bise—k. Kaj čudno slovo to tuje ime "Schabieck"; kdo neki se je podpisal na sinovem listu?

Nekaj časa še premišlja, potem pa previdno zgrne list z bankovcema v žep in se napoti proti domu.

Vso pot ni mel miru, ugibaje, kaj neki pomeni sinov podpis v listu. Sklene torej, povprašati sina Mateja; on je bil izkušen človek in je umel vse pojasniti.

Prišedši domov, uzre Mateja na vrvišču. Sinaha se mu je nasmehnila med bišnimi vrati, rekoč:

"Pozdravljam vas, ded; no, to ste že lačni! Na ognjišču imate zajutrek; pazila sem, da je ostal gorak."

"Bog plati, — sam grem pónj," dé stari oče in sede na kamenito klop. "To-le sem prejel od Jurčka, pismo z dvema bankovcema. Pogledite..." Matej in sinaha hitro pogledata v starčkove roke, toda namežikata z očmi, kakor bi hotela reči, da ju to preveč veselo ni presenetilo.

"Seveda, on to lahko stori, — sam je še," — veli počasi sinaha, — "vi ga pa imate tudi v čisljih..."

"Ali nekaj mi ne ugaja v pismu," nadaljuje stari Žabjek; — "podpis zdi se mi nekako tuj. Pogledaj, Matej, vidim li dobro: Georg Schabieck... to slovo."

Matej gre počasi k očetu, vzame mu list iz roke, rekoč: "Georg, no, je po nemški, a po naše 'Jurij'; — in to-le ime 'Schabieck', mogoče, da se hoče brat zdaj tako podpisavati. On je zdaj koprol, sramuje se svojega imena in ima novo. Bajé se mu

zdi naš priimek 'Žabjek' smešen in preprost..." In Matej pri teh besedah porogljivo zategne ustnice.

Ded to vidi ter zarudi.

"Ni li morda kaka pomota?" vpraša slaboglasno.

"Kaka pomota?"

"Da je kdo drugi, tuja oseba podpisala pismo namesto njega..."

"Oče, ne bodite tako otroški," smeje se iznova porogljivo Matej.

"Jurij se je prelevil v nemškega Georga, in ta priimek si je uadel, da bi se ne poznalo naše ime."

"To je laž!" vzklikne zdaj stari Žabjek in poskoči kakor mladenič. "Daj sem pismo, uveril te bom, da je to le pomota."

Matej vrže list na klop, rekoč: "Držite se le vašega Jurija in ponašajte se ž njim."

Stari Žabjek pograbi list in hiti ž njim na vas. Sinaha gre v gorenjo izbo, gleda za njim ter dé: "Stari oče gredo v šolo..."

"Naj le gredo," veli Matej slabe volje, kajti jezilo ga je, da je baš na očetov god šlo vse narobe.

Starček se povrne malo pred obedom. Povzije le malo, govori skoro nič. Ko odloži žlico, reče natihoma svojem vnuku Jurčku: "Nimaš li danes popoldne šole, vstani tu, da mi napišeš na zavitek naslov."

Jurček namreč je vselej dedu pisal naslov na strica Jurija; zavitke je imel lepo shranjene v skledniku.

Starček Žabjek je šel učitelja vprašat gledé podpisa; učitelj mu je pomilovaje rekel, da je to

Jurijev podpis, — in da je svoje ime ponemčil; zajedno mu je okoli usten poigral trpki nasmeh...

"Človeku se srce krči v prsih..." — dostavi učitelj, — "da se deca tako krasne domovine, naši otroci, tako brzo podpisujejo v tujem jeziku, — Nemec bi kaj takega ne storil!" Vzame košček papirja, náj napiše "Schütz", ter pojasnjuje, rekoč: "Tak Nemec 'Schütz' se vam živ dan ne bode pisal v slovenskem kraju, 'Sie'. Ste me razumeli?"

Ded Žabjek žalostno pokima z glavo in odide. Iz šole gredoč napoti se na grobišče; ondi, tik groba svoje rajnice, jokajoč vzdihne: "Oj, da bi bila starka ti to doživela, — hudo bi ti bilo pri srcu!"

* * *

Ko vnček Jurček z lepimi, uglednimi pismenkami napiše naslov, položi mu starček roko na glavo ter vpraša:

"Kako je tebi ime?"

"Jurček!" odgovori deček, čudeč se.

"In priimek!" vpraša stari oče skoro strogo.

"Žabjek, — Jurček Žabjek..."

"Dobro; napiši mi to še enkrat tu-le na ta papir, in z velikimi črkami. Če bi se pa ti kedaj sramoval svojega imena, kaznoval bi te Bog, — veš?"

Ko Jurček svoje ime napiše z velikimi črkami na čelo pol pole, pogladi ga ded Žabjek, dá mu šestico in veli, naj ga pusti zdaj samega.

Nato sede za mizo ter začne pod naslovom vnučkovim s tresočo roko pisati list, a iz oči so mu lile debele solze.

večinoma v rokah Francozov, nizozemski nemški narod pa je narod delavcev in malih obrtnikov. Vseled tega se v javnosti zatira in zaničuje nizozemski nemški jezik. Belgijski škofje so zdaj izdali naročilo, da naj cerkev in duhovščina to vprašanje uredi. To naročilo pravi: „Nekateri mislijo, da se v Belgiji sme vlašski (nemški) jezik zanemarjati, mislijo, da sme olikan človek zaničevati narodnost, h kateri pripada polovica ljudstva. To je protikrščansko, protisocialno. Protikrščansko je: ali nismo vsi bratje v Jezusu Kristusu, ali naj nas ne nagiba bratska ljubezen, da želimo bližnjemu isto dobro, ki ga hočemo tudi zase imeti. In ni li jezik ljudstvu — za vero — najdragocnejši zaklad? Protisocialno je: ljudstvo, delavci, mali obrtniki nimajo časa, priučiti se francoskemu jeziku, ki ga govori gospoda. Zato so gospodje dolžni, učiti se ljudskega jezika, da se ljudstvu približajo. Kdor hoče otroka vzgojiti, mora k otroku pristopiti, da ga povzdigne. Le iz predsodkov prihaja zaničevanje vlašskega jezika.“ — Recimo mesto „vlašski“ „slovenski“ in povzemimo iz teh naročil nauk, da kdor zaničuje materni jezik, deluje proti krščanstvu in proti narodnemu socialnemu blagostanju.

* Družba duhovnikov lavantinske škofije ima svoj redni občni zbor dne 8. novembra t. l. ob pol 10 uri predpoldne v prostorih kn. šk. ordinariatske pisarne. Ako bi ob omenjeni uri ne bilo navzočih 20 društvenikov, se občni zbor vrši pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih udov. — Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju dosedanjega odbora. 2. Volitev novega odbora (devet odbornikov in treh namestnikov) in treh pregledovalcev računov. Nepričujoči smejo za to volitev svoj glas poslati pismeno na dosedanje vodstvo (preč. g. kanoniku dr. Mlakar). 3. Razni nasveti in predlogi. Za odbor: Dr. J. Mlakar, t. č. predsednik.

Mariborski okraj.

m Nepostavno delovanje okrajnega šolskega sveta v Slov. Bistrici. Ko je nadučitelj Kristel šel v pokoj, ukrenil je predsednik okrajnega šolskega sveta, da bo začasni vodja šole najstarejši učitelj. Postava namreč tako tudi izrecno zahteva. Ker je pa dotični gospod učitelj Slovenec, je to naše Nemce hudo jezilo. Zato so sklenili pri seji okrajnega šolskega sveta protipostavno, da prevzame začasno vodstvo šole po službenih letih mlajši učitelj, ki je seveda Nemec. To postopanje je zbudilo upravičeno ogorčenost med učiteljstvom in med ljudstvom.

m Iz slovenjebistriškega okraja. Dne 21. t. m. se je vršil v Sp. Poljčanah političen shod, na katerem se je že pokazalo dozorelo jabolko razdora med slovenskim ljudstvom. Govornik Založnik nas je s svojim govorom iznenadil. Rekel je da program vere ne drži dobro in sicer je navedel kot vzrok, da nemški poslanci, čeravno katoliški, glasujejo na škodo Slovencev. G. Založnik, ali ste res še tak političen mladič, da ne veste, da imajo katoliški

Nemci na svojem programu vero na prvem mestu, nam pa hočete pribiti narodnost naprej. To je napadena pot in vas svarimo pred vsebino takih govorov na shodih. Državni poslanec dr. Korošec nas je popolnoma zadovoljil s svojimi odkritosrčnimi besedami. On pozna potrebe kmečkega ljudstva in s svojim odločnim nastopom uniči marsikatero liberalne sanje. Sedaj smo se prepričali na svoje oči, da tega moža nova celjska stranka ne mara. Dobro, mi katoliški slovenski kmetje gremo že tudi preko naše nove stranke za svojimi starejšimi voditelji, kakor ste vi „ti novi“. Vam g. poslanec pa iz dna srca kličemo: Le po tem programu naprej, mi se popolnoma strinjamo z Vami. Več kmetov.

m Sv. Ilj v Slov. goricah. V nedeljo ima naša podružnica kmetijske družbe svoj poučni shod. Govoril bo g. ravnatelj Stiegler o sadjereji. Gotovo vsakdo odobrava, da se to prepotrebno društvo giblje in dela. Saj je ravno naš kmet tako zelo potreben izobrazbe in gmošne pomoči. In v tem oziru našemu kmetu pomagati, to bi naj bil tudi glavni namen kmetijske družbe. A žalibog, stori se premalo! Marsikateri kmet je že rekel, da mu je žal za tri krone, ki jih je plačal kot vpisnino. „Gosp. glasnik“ mi veliko vreden, drugih koristi pa tudi nimamo. Krivo pa je vsega vodstvo ali odbor. Ako se načelnik, tajnik in drugi odborniki včasih sudejo v bratski ljubezni pri čaši vina, — to pač nam kmetom malo pomaga. Ko pa se nam ponuja kakšna pomoč, se nam to prepozno ali pa celo nič ne naznani. In kaj za božjo voljo imamo kmetje od poučnih shodov? Vsi se vršijo po enem kopitu. Shod pozdravi načelnik Reppnigg (strašno nemško!), ki se je svoj „govor“ naučil enkrat za vselej, ko je bil proti volji nas kmetov po milosti nekaterih ožjih prijateljev izvoljen za načelnika. Ko usta odpre, se zelo rad zaletava v slovenske kmete, posestnike in viničarje, ter jih imenuje strašne „butne“ itd. Zelo počeno, kaj ne! Potem nastopijo drugi govorniki, ki čekajo nekaj v nerazumljivi nemščini. Res je, da večina kmetov zna nekaj nemški; a navadno le toliko, da lahko baranta na sejmu s kravami. Dolgi nemških podukov pa ne razumemo, zato jih pa tudi ne gremo poslušati. Kako radi pa bi prišli in koliko koristi bi lahko imeli od poučnih shodov, ako bi se nam vse povedalo v poljudni domači besedi. Po drugih krajih tako govorijo potovalni učitelji, pri nas so le redka prikazen. Sicer so pa tudi v odboru možje, ki bi bili zato sposobni — a zakaj nočejo slovenski govoriti, tega ne razumemo. Ali jih je strah pred „Nemci“? Potem se pač zahvalimo za take „voditelje“, ki se sramujejo jezika svojega ljudstva. — Nek popotnik je hodil po Šentilju in zdaj se v „Slov. Štaj.“ krega nad natakario, ki ga je nemški pozdravila. To se nam ne zdi ravno zelo junaško. Svetujemo popotniku, naj stopi drugokrat malo med naše „voditelje“ — tam bo pač našel mnogo guilega... Če pa nima tako dobrega nosa in bistrih oči, pa mu bo „Slov. Gosp.“ v kratkem čas povedel marsikaj pretresljivega, slovenski javnosti celo neverjetnega!

svojim podpisom tako žalost. Videč, da me tako piše gospod oberlajtnant, mislim sem, da je to lepše, gosposki. Zdaj pa vidim, da nisem imel prav; biti nočem nič drugega, nego vrli vaš sin. Odpustite mi, saj tega ne storim nikoli več. Stokrat vas pozdravlja in poljublja, a tudi brata in svakinjo, vaš odkritosrčni

Jurij Žabjek.

Podpis je bil pisan z neobičajno velikimi črkami.

„Vidite“, vsklikne, ponosno s prstom na podpis kazoč, stari Žabjek, — „moj Jurij ni noben — Judež!“

Iz klinike. Profesor (podučuje): „Novodobno zdravilstvo, gospoda moja, ima več sredstev zoper kolero, pa — nobeno ne pomaga!“

Brza pokorščina. Oče: „Pomni Jožek, priden otrok ne odlaga nikdar na jutri, kar lahko stori še danes!“ — Mali Jožek: „Že prav, oče! Dajte mi tedaj oni kos potice, katerega ste mi shranili za jutraj. jaz se ga že lahko danes pohrustam!“

Eno ali drugo. Pijanec (z rudečim nosom): „Gospod doktor, kaj mi je pa storiti, da bi moj nos izgubil ostudno svojo rudečo barvo, ker že poluljnjaki s prsti kažejo za meno?“ — Zdravnik: „To je lahko! Pijte manj vina in več vode!“ — Pijanec: „Tega ne morem storiti! Ali nimate nobene druge pomoči, gospod doktor?“ — Zdravnik: „No eno sredstvo še je!“ — Pijanec: „Hvala Bogu! Katero pa?“ — Zdravnik: „Pijte tako dolgo in toliko, da bo vaš nos postal višnjevi! Eno ali drugo, tretjega pripomočka ne vem!“

m Na Tezni pri Mariboru je gorelo 17. t. m. po noči pri trgovcu s kosami Francu Podlipnik. Goreti je začelo v kolarnici. Od tod se je ogenj razširil na gospodarsko poslopje in hišo ter vse upepelil. Ljudje pravijo, da je bržkone kdo nalašč zažgal.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. V ponedeljek 15. okt. je rano zjutraj pogorelo gospodarsko poslopje Petra Vrbnjaka v Trotkovi. Na glas trikraljevskega zvona je prihitelo toliko ljudi skupaj, da so rešili posebej stoječe hleve in hišni bram.

Ptujski okraj.

p Rogatec. Lažnjivi in nemškutarški „Štajerc“, ki nima drugega posla kakor duhovnike obirati in opravljati in za nemškutarstvo ropotati, se v svoji 21. številki t. l. v dopisu iz Rogatca zopet zaganja v gospoda kaplana. Pravi, da kaplani „hujskajo in trosijo svoje laži“. Seveda, če se kdo pobriga za omiko in blagor svojega mu milega slovenskega ljudstva in ga pončuje o lumparijah nemškutarjev, je to „Štajerčevim“ tepcem „hujskanje“. No, saj se poznamo! Pa pove naj „Štajerc“, katere laži so gg. kaplani trosili? Ali nizi ti, hudobni „Štajerc“, nedavno sam najgrše in najostudnejše lagal o tamburaškem zboru in o „Marijini družbi“ ter tudi gospoda kaplana podlo sumničil, kakor le kak fakin, ki je vse poštenje zgubil, more lagati? Sedaj pa kličeš gospoda dekana na pomoč? Ti teslo! — Častitega gospoda kaplana pa le pri miru pusti in ne pričaj po krivem!

p Požar vsled streljanja. Posestniški sin M. Krajnc je dne 12. t. m. pri branju streljal. Prišel je preblizu slavnate strehe hiše Jožefa Štumberger. V kratkem je bila cela streha v plamenu. Posestnica je prestrašena bežala iz hiše. Toda vrnila se je še enkrat, da vsaj nekaj obleke reši. V tem trenutku se pa zruši streha ter jo pokoplje. Potegnili so popolnoma opečeno izpod tramovja ter jo prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Ljutomerski okraj.

1 Za gornjeradgonski okraj. Politični shod, napovedan za 21. t. m., se je moral odpovedati, ker je sklicatelj pozabil ga pravočasno naznaniiti politični oblasti. Brzjavil je namestništvu, a je prošnjo odbilo. Vrši se pa mesto tega prav gotovo dne 11. novembra.

1 Radenci. Za tukajšno poštarico je imenovana poštna oficijantinja gospodična Josipina Spendé iz Gleisdorfa.

1 Kdo je kriv? Nedavno je bila iz Ljubljane odpremljena pošiljka k Sv. Juriju z jasno pisanim: „P. Sv. Jurij ob Šavnici, Štajerc“. Poštno uradništvo je pa to bralo za „Marija Snežna“ in še le odto je adresat dobil pošiljatev! Povrnost ali pomota?!

1 Narodna godba se bode osnovala za Ljutomerski okraj pod imenom „Murpoljska narodna godba“, in sicer z godali na pleh in lok. Vzprejmejo se vsi, ki znajo en ali več instrumntov, naj si bodo v Ljutomerskem okraju doma ali ne. V svrhu sestave te godbe se naj godci, ki imajo voljo in pogum pristopiti, zberejo v nedeljo dne 28. okt. t. l. ob 10. uri predpoldne pri Sv. Križu na Murskem polju v gostilni g. Ig. Hauptmana na razgovor in posvetovanje. V. Vanda, nadučitelj v Veržeju.

1 Buččovei. Naš postajni načelnik gosp. Merčnik je od zadnjih državnozborskih volitev postal čisto drugačen nego je bil. Da je bračkovec, pokazal je ob volitvah; to je znano, in ni lepo zanj; da je pa s strankami neprijazen, in da se razgreva celo v zadevah, ki ga prav nič ne brigajo, to si kratkomalo prepovedujemo. Upamo, g. Merčnik, da se nam ne bo treba več pritoževati zoper Vas, sicer smo primorani, dokazati vam, da ste vi zavoljo nas tukaj in ne mi zavoljo vas!

1 Ščavnica. Prav srčno smo se smejali, ko smo zvedeli, kako je „Štajerc“ agitiral za naše volitve. Volitve so se vršile dne 2. oktobra, a „Štajerc“ je o njih v svoji številki od 12. oktobra, torej deset dni po volitvi tako le pisal: „Občinske volitve, ki so bile zbog nepravilnega in nepoštenega vedenja prvaško klerikalne družali že dvakrat ovržene, se zopet bližajo, laži in obrekovanja prvaških klerikalcev je zopet cvetelo.“ To so vam generali naši bračkvjanci! Deset dni po volitvah še pišejo, da se bližajo! Kdo laže in obrekuje, smo sedaj na mah spoznali. Volitve so bile ovržene, ker naši bračkvjanci niso poznali postav. To spričevalo so si sami dali, ko so v pritožbi navedli, da so za drugo volitev 28. dec. imenik volilcev spremenili, kar bi ne

„Ljubi sin!“

Živ dan bi ne bil mislil, da se bodeš ti, ko postaneš koprol, sramoval poštenega imena očetovega, in da se bodeš drugače imenoval. Izvestno misliš, ker je tvoj oče ubog kotár, ne smejo ljudje o tem vedeti, da si kri moje krvi. Žalostno je, saj so bili tvoj oče, ded in praded Zabjeki, in ti jih zatajuješ.

Jaz te nisem dal krstiti na Georga, temveč na ime svetega Jurija, tako se moraš nazivljati ti, ako nisi Nemec. Ker me pa zatajuješ, nočem od tebe nobenega poboljška, ter ti nazaj pošiljam ona dva goldinarja. Pomisli, kadar ju uzreš, da sem v svojega godu, v sv. Jožefa dan, zaradi tebe plakal, ter rajni materi tožil na grobu, kajti imel sem nekoč veselega, vrlega sinka Jurija Žabjeka, — ne prekrščenega. Gospod učitelj me je hotel pregovoriti, češ, da te tako pišejo morda tvoji predstojniki, a tebi se ni treba tako pisati. Reči bi jim moral, da si tudi oni ne dajo vzeti svojega imena, in da je vsakdo, i najmanjši podanik, v krstnih knjigah in pri gosposki zaradi tega vpisan s svojim lastnim imenom, da ga more varovati vladar sam. Zabiči si to v srce!

Tvoj užaljeni oče
Jože Žabjek.

Štiri dni na to prinese sel list od koprola Jurija. Slovel je nastopno:

„Preljubi oče!“

Za Boga vas prosim, odpustite mi mojo hibo; nisem vedel, da vam bom povzročil s

ne strinja z načeli nove stranke ter se ne pridružuje današnjim govornikom v tem oziru.

Shodu je predsedoval domači g. župnik Alojzij Cilenšek, ki je po sprejetju resolucije o volilni reformi zaključil zborovanje.

Politični ogled.

Minister zunanjih zadev grof Goluchowski je odstopil. Strmoglavili so ga Ogrji, ki niso bili zadovoljni z njegovo politiko. Odstopivši minister je bil sicer po rodu Poljak, vendar je uganjal vedno vsenemško politiko, kar je povzročilo njegove neuspehe na slovanskem Balkanu.

Kaj je s celjsko gimnazijo? Proračun za prihodnje leto še vedno nič ne pove o celjskih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih, ali se razširijo kmalu v celo gimnazijo ali ne. Pač pa je v proračunu, da se za kočevske Nemce, ki štejejo komaj 14.000 duš, razširi nižja gimnazija v višjo. V to je privolil v državnem zboru tudi voditelj kranjskih liberalcev dr. Tavčar, ne da bi stavil kake pogoje zaradi celjske gimnazije.

Nadaljni neuspehi avstrijske, nemške politike. Med Avstrijo in Srbijo vlada valed nerodnosti ministra zunanjih zadev grofa Goluchowskega razpor. Ta prepir pa pridno porablja Italija, da se približa Srbiji in da ga gospodarsko izrabi v svoj prilog. Tako avstrijska nemška politika valed svojega nasprotstva proti Slovanom vedno bolj izgublja upliv na Balkanu, kar se bo še za Avstrijo enkrat brdsko maščevalo.

Avstrija in Italija. Razmerje med Avstrijo in Italijo postaja čedalje bolj napeto. Sicer obstoji še vedno trozveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, vendar obstoji ta zveza le še na papirju. Italija sicer vedno zatrjuje, da tam nikdo ne misli na to, da bi se zveza razdrila, na drugi strani pa se v Italiji z vsjo silo oborožujejo, posebno na mejah. Prehode na avstrijsko-italijanski meji so Italijani skrbno zavarovali. Vse polno utrdb so deloma popravili, deloma naredili nove. Vojno brodovje se vedno bolj množi. Naša Avstrija pa vsega tega ne vidi. Ko je naš admiral Montekukuli dejal, da naša mornarica ne sme gledati samo na to, kako se bo branila, ampak da mora računati tudi na napad, so Italijani takoj obrnili te besede tako, da je avstrijski admiral rekel, da je cilj avstrijskega brodovja uničenje italijanskega brodovja. S takimi in enakimi sredstvi se hujša in goni ljudstvo v sovraštvo do Avstrije.

Bolgarija. Pred nedavnim časom so se vršile v Bolgariji velike vojaške vaje in sicer ravno ob turški meji. Osebnost mavzoč je bil bolgarski knez in mnogo drugih višjih vojaških poveljnikov. Kakor poročajo vsi večji evropski listi, so te bolgarske vojaške vaje napravile na tuje vojaške poveljnike izredno dober vtis. Pravijo, da je bolgarska armada na Balkanu najboljša in najbolj izveščana. Na vsak način si je Bolgarija s tem pridobila velik ugled

pri tujih državah. Posebno se boji Turčija, da bi se Bolgarija proglasila za neodvisno. Dosedaj je namreč Bolgarija pod turško nadvlado.

Pruska nasilstva. V Šubinu na pruskem Poljakem so bili 20 t. m. žalostni prizori, ki kažejo nemško kulturo in omiko v njeni surovi oholosti. Oblasti so namreč ukazale, da zapro poljske otroke, ki nočejo moliti nemško. Popoldne so pa odšli poljski očetje v zapore in vzeli otroke domov kljub temu, da so pozvali pruski učitelji policijo na pomoč. Sedaj bode šolo vedno stražila policija, kadar bodo otroci zaprti.

Socijalni demokratje. Na Nemškem v Mannheimu so imeli socijalni demokrati svoj letni shod. Težili so, da je začela moč socijalne demokracije pojemat. Seveda počasi tudi najbolj nemne glave sprevidijo, da ne bo nikdar prišel tisti čas, da se bo razdelilo premoženje na enake dele med vse ljudi, kakor obljubujejo socijalni demokrati. Le v združni in strokovni organizaciji leži rešitev delavskih stanov. Še bolj zanimiv je pa bil shod italijanske socijalne demokracije, ki je ločena na več strank. Ker so Labi bolj vročerni, so se socijalni demokrati stopili in zmernejša stranka, ki je bila tudi številnejše zastopana, je anarhistično stranko pometala iz dvorane.

Nemški cesar Viljem proti Poljakom. Znano je, da sta se lansko leto sešla cesar Viljem in ruski car Nikolaj na Severnem morju. Kaj sta se pri tem pogovarjala, to je bila državna skrivnost, s časom pa pride le nekaj na dan. Neka oseba, ki zavzema na Ruskem jako visoko stališče in stoji osebno carju jako blizu, je vprašala carja, kaj sta pri tem govorila. Car ji je odgovoril: "Stavil mi je predlog, ako dam Poljakom samodržtvo, prekorači takoj 200.000 pruskih vojakov mejo in zasede poljsko kraljestvo. Dotlej bodo pripravljeni za mejo." Tako poroča "Slovenec" njegov zaupnik, ki pravi, da je izvedel to iz prvega in popolnoma zanesljivega vira, ki je vzvišen nad vsakim dvomom, ter dostavlja, da bi bilo vsako uradno oporekanje nemške vlade teh besed uradna laž. — To je zopet dokaz, da so vseh nemirov in grozodejstev na Ruskem krivi Nemci, ki bi radi na ta način oslabilo veliko slovansko državo in s tem slovanski upliv v Evropi.

Razne novice.

* Duhovske vesti. Za župnika v Svičini je imenovan č. g. Vid Janžekovič, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

* Iz finančne službe. Prestavljeni so pazniki finančne straže: Ivan Dreu iz Rogatca v Ormož, Ivan Jurko iz Slovenjgrada v St. Lenart, Jožef Pirtošek iz Šmarja v Leskovec.

* Cecilijino društvo za lavant. škofijo je ustanovilo svojo prvo podružnico in sicer "Cecil. društvo za stolnomestno župnijo v Mariboru". Novo društvo prevzame odlej skrb za cerkevno petje in glasbo v stolnici. Zda se šele more škofijsko ali glavno društvo posvetiti svojem pravemu namenu:

delovati za celo škofijo; zato vabi vse prijatelje cerkvene glasbe in zlasti vse č. gg. duhovnike kot varuhe liturgije in lepega cerkvenega petja, naj se odzovejo te dni jim doposlannemu pozivu ter številno pristopijo k škofijskemu Cecil. društvu in mu pomagajo izvrševati njegovo veliko nalogo.

* Južna železnica namerava zvišati tarife za prevozno blago od 1 do 2 vinarja pri 100 kg in omejiti nekatere izredne ugodnosti. S tem računna, da pridobi kakega pol milijona kron. Izgovarja se, da se je cena materialu zvišala in plača uslužbenecv.

* Naročniki "Štajerca" so backi. Na shodu v Poljčanah je omenil g. župnik Cilenšek, da mu je rekel urednik ptujskega "Štajerca": "Tisti kmetje, ki berejo ptujskega 'Štajerca', so pač sami backi!" To, kar smo mi že mnogokrat povdarjali, to potrjuje urednik sam, ki pač najbolj ve, kakšen je njegov list in kakšni njegovi naročniki. Dejstvo je torej in ostane, da so "Štajerčevi" naročniki sami backi. Bacek pomeni toliko kakor kozel ali tele.

* Zvišanje deželnih naklad na pivo. Razni časopisi poročajo, da je pri štajerskem deželnem odboru že izdelan načrt, da se zvišajo deželne naklade na pivo. Seveda ta davek zadene nižje sloje, ki spijejo največ piva. Pivovarji tega davka ne bodo plačevali, ampak plačati ga mora konzument.

* Ljudska knjižnica. Prvi sešitek "Ljudske knjižnice" bo razposlan še le koncem meseca novembra. Naj torej naznani vsaj do srede novembra svoj naslov "Katoliški tiskarni" v Ljubljani vsakdo, ki želi imeti prvi zvezek na ogled.

* Črnovojniški zavezanci se morajo zgledati pri svojih županih uradih, sicer bodo kaznovani.

* Nemška predrznost. Kako daleč že sega nemška predrznost valed naše popustljivosti, kaže nam sledeči slučaj: Nemški listi so začeli napadati štajersko finančno ravnateljstvo, da nastavlja pri nas v področju mariborskega okrajnega ravnateljstva, ki obsega celo Spod. Štajersko, same slovenske finančne stražnike (!) in da se ozira pri imenovanju respicijentov in komisarjev samo na take, ki znajo slovenski. To je že najskrajnejša predrznost od teh nemško protestantskih listov. Finančna oblast bi gotovo tega ne storila, če bi ne bila prepričana, da morejo na Spod. Štajerskem službo opravljati samo slovensčine zmožni finančni uslužbeni. Vrh tega je pa to predbacivanje nemških listov lažnjivo. V Mariboru imamo na primer enega nadkomisarja in enega nadrespicijenta, ki ne razumeta nič slovenski. Kako moreta opravljati ta dva službo v popolnoma slovenskem mariborskem okraju, nam je nerazumljivo. Tolmačiti se da edino na ta način, da sta porabna samo za službo v mestu, ki je pa seveda mnogo udobnejša, medtem ko opravljajo slovensčine zmožni tovariši službo zunaj na deželi, ki je mnogo težavnejša. Naše ljudstvo pa pozivljamo, naj posnema naše narodne nasprotnike in naj zahteva povsod slovenske uradnike tako tudi slovenske finančne uslužbenecv.

* Spoštujte svoj materin jezik! Belgija je ena najbolj naprednih dežel; a napredek je tam

Georg — kaj pa je to, Georg? In to-le ime S—ch—bise—k. Kaj čudno slovo to tuje ime "Schabieck"; kdo neki se je podpisal na sinovem listu?

Nekaj časa še premišlja, potem pa previdno zgrme list z bankovcema v žep in se napoti proti domu.

Vso pot ni mel miru, ugibaje, kaj neki pomeni sinov podpis v listu. Sklene torej, povprašati sina Mateja; on je bil izkušen človek in je umel vse pojasniti.

Prišedši domov, uzre Mateja na vrvišču. Sinaha se mu je nasmehnila med bišnimi vrati, rekoč:

"Pozdravljam vas, ded; no, to ste že lačni! Na ognjišču imate zajutrek; pazila sem, da je ostal gorak."

"Bog plati, — sam grem pónj," dé stari oče in sede na kamenito klop. "To-le sem prejel od Jurčka, pismo z dvema bankovcema. Pogledite..." Matej in sinaha hitro pogledata v starčkove roke, toda namežikata z očmi, kakor bi hotela reči, da ju to preveč veselo ni presenetilo.

"Seveda, on to lahko stori, — sam je še," — veli počasi sinaha, — "vi ga pa imate tudi v čisljih..."

"Ali nekaj mi ne ugaja v pismu," nadaljuje stari Žabjek; — "podpis zdi se mi nekako tuj. Pogledaj, Matej, vidim li dobro: Georg Schabieck... to slovo."

Matej gre počasi k očetu, vzame mu list iz roke, rekoč: "Georg, no, je po nemški, a po naše 'Jurij'; — in to-le ime 'Schabieck', mogoče, da se hoče brat zdaj tako podpisavati. On je zdaj koprol, sramuje se svojega imena in ima novo. Bajé se mu

zdi naš priimek 'Žabjek' smešen in preprost..." In Matej pri teh besedah porogljivo zategne ustnice.

Ded to vidi ter zarudi.

"Ni li morda kaka pomota?" vpraša slaboglasno.

"Kaka pomota?"

"Da je kdo drugi, tuja oseba podpisala pismo namesto njega..."

"Oče, ne bodite tako otroški," smeje se iznova porogljivo Matej.

"Jurij se je prelevil v nemškega Georga, in ta priimek si je uadel, da bi se ne poznalo naše ime."

"To je laž!" vzklikne zdaj stari Žabjek in poskoči kakor mladenič. "Daj sem pismo, uveril te bom, da je to le pomota."

Matej vrže list na klop, rekoč: "Držite se le vašega Jurija in ponašajte se ž njim."

Stari Žabjek pograbi list in hiti ž njim na vas. Sinaha gre v gorenjo izbo, gleda za njim ter dé: "Stari oče gredo v šolo..."

"Naj le gredo," veli Matej slabe volje, kajti jezilo ga je, da je baš na očetov god šlo vse narobe.

Starček se povrne malo pred obedom. Povzije le malo, govori skoro nič. Ko odloži žlico, reče natihoma svojem vnuku Jurčku: "Nimaš li danes popoldne šole, vstani tu, da mi napišeš na zavitek naslov..."

Jurček namreč je vselej dedu pisal naslov na strica Jurija; zavitke je imel lepo shranjene v skledniku.

Starček Žabjek je šel učitelja vprašat gledé podpisa; učitelj mu je pomilovaje rekel, da je to

Jurijev podpis, — in da je svoje ime ponemčil; zajedno mu je okoli usten poigral trpki nasmeh...

"Človeku se srce krči v prsih..." — dostavi učitelj, — "da se deca tako krasne domovine, naši otroci, tako brzo podpisujejo v tujem jeziku, — Nemec bi kaj takega ne storil!" Vzame košček papirja, náj napiše "Schütz", ter pojasnjuje, rekoč: "Tak Nemec 'Schütz' se vam živ dan ne bode pisal v slovenskem kraju, 'Sie'. Ste me razumeli?"

Ded Žabjek žalostno pokima z glavo in odide. Iz šole gredoč napoti se na grobišče; ondi, tik groba svoje rajnice, jokajoč vzdihne: "Oj, da bi bila starka ti to doživela, — hudo bi ti bilo pri srcu!"

* * *

Ko vnček Jurček z lepimi, uglednimi pismenkami napiše naslov, položi mu starček roko na glavo ter vpraša:

"Kako je tebi ime?"

"Jurček!" odgovori deček, čudeč se.

"In priimek!" vpraša stari oče skoro strogo.

"Žabjek, — Jurček Žabjek..."

"Dobro; napiši mi to še enkrat tu-le na ta papir, in z velikimi črkami. Če bi se pa ti kedaj sramoval svojega imena, kaznoval bi te Bog, — veš?"

Ko Jurček svoje ime napiše z velikimi črkami na čelo pol pole, pogladi ga ded Žabjek, dá mu šestico in veli, naj ga pusti zdaj samega.

Nato sede za mizo ter začne pod naslovom vnučkovim s tresočo roko pisati list, a iz oči so mu lile debele solze.

večinoma v rokah Francozov, nizozemski nemški narod pa je narod delavcev in malih obrtnikov. Vseled tega se v javnosti zatira in zaničuje nizozemski nemški jezik. Belgijski škofje so zdaj izdali naročilo, da naj cerkev in duhovščina to vprašanje uredi. To naročilo pravi: „Nekateri mislijo, da se v Belgiji sme vlašski (nemški) jezik zanemarjati, mislijo, da sme olikan človek zaničevati narodnost, h kateri pripada polovica ljudstva. To je protikrščansko, protisocialno. Protikrščansko je: ali nismo vsi bratje v Jezusu Kristusu, ali naj nas ne nagiba bratska ljubezen, da želimo bližnjemu isto dobro, ki ga hočemo tudi zase imeti. In ni li jezik ljudstvu — za vero — najdragocnejši zaklad? Protisocialno je: ljudstvo, delavci, mali obrtniki nimajo časa, priučiti se francoskemu jeziku, ki ga govori gospoda. Zato so gospodje dolžni, učiti se ljudskega jezika, da se ljudstvu približajo. Kdor hoče otroka vzgojiti, mora k otroku pristopiti, da ga povzdigne. Le iz predsodkov prihaja zaničevanje vlaškega jezika.“ — Recimo mesto „vlaški“ „slovenski“ in povzemimo iz teh naročil nauk, da kdor zaničuje materni jezik, deluje proti krščanstvu in proti narodnemu socialnemu blagostanju.

* Družba duhovnikov lavantinske škofije ima svoj redni občni zbor dne 8. novembra t. l. ob pol 10 uri predpoldne v prostorih kn. šk. ordinariatske pisarne. Ako bi ob omenjeni uri ne bilo navzočih 20 društvenikov, se občni zbor vrši pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih udov. — Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju dosedanjega odbora. 2. Volitev novega odbora (devet odbornikov in treh namestnikov) in treh pregledovalcev računov. Nepričujoči smejo za to volitev svoj glas poslati pismeno na dosedanje vodstvo (preč. g. kanoniku dr. Mlakar). 3. Razni nasveti in predlogi. Za odbor: Dr. J. Mlakar, t. č. predsednik.

Mariborski okraj.

m Nepostavno delovanje okrajnega šolskega sveta v Slov. Bistrici. Ko je nadučitelj Kristel šel v pokoj, ukrenil je predsednik okrajnega šolskega sveta, da bo začasni vodja šole najstarejši učitelj. Postava namreč tako tudi izrecno zahteva. Ker je pa dotični gospod učitelj Slovenec, je to naše Nemce hudo jezilo. Zato so sklenili pri seji okrajnega šolskega sveta protipostavno, da prevzame začasno vodstvo šole po službenih letih mlajši učitelj, ki je seveda Nemec. To postopanje je zbudilo upravičeno ogorčenost med učiteljstvom in med ljudstvom.

m Iz slovenjebistriškega okraja. Dne 21. t. m. se je vršil v Sp. Poljčanah političen shod, na katerem se je že pokazalo dozorelo jabolko razdora med slovenskim ljudstvom. Govornik Založnik nas je s svojim govorom iznenadil. Rekel je da program vere ne drži dobro in sicer je navedel kot vzrok, da nemški poslanci, čeravno katoliški, glasujejo na škodo Slovencev. G. Založnik, ali ste res še tak političen mladič, da ne veste, da imajo katoliški

Nemci na svojem programu vero na prvem mestu, nam pa hočete pribiti narodnost naprej. To je napadena pot in vas svarimo pred vsebino takih govorov na shodih. Državni poslanec dr. Korošec nas je popolnoma zadovoljil s svojimi odkritosrčnimi besedami. On pozna potrebe kmečkega ljudstva in s svojim odločnim nastopom uniči marsikatero liberalne sanje. Sedaj smo se prepričali na svoje oči, da tega moža nova celjska stranka ne mara. Dobro, mi katoliški slovenski kmetje gremo že tudi preko naše nove stranke za svojimi starejšimi voditelji, kakor ste vi „ti novi“. Vam g. poslanec pa iz dna srca kličemo: Le po tem programu naprej, mi se popolnoma strinjamo z Vami. Več kmetov.

m Sv. Ilj v Slov. goricah. V nedeljo ima naša podružnica kmetijske družbe svoj poučni shod. Govoril bo g. ravnatelj Stiegler o sadjereji. Gotovo vsakdo odobrava, da se to prepotrebno društvo giblje in dela. Saj je ravno naš kmet tako zelo potreben izobrazbe in gmošne pomoči. In v tem oziru našemu kmetu pomagati, to bi naj bil tudi glavni namen kmetijske družbe. A žalibog, stori se premalo! Marsikateri kmet je že rekel, da mu je žal za tri krone, ki jih je plačal kot vpisnino. „Gosp. glasnik“ mi veliko vreden, drugih koristi pa tudi nimamo. Krivo pa je vsega vodstvo ali odbor. Ako se načelnik, tajnik in drugi odborniki včasih sadijo v bratski ljubezni pri čaši vina, — to pač nam kmetom malo pomaga. Ko pa se nam ponuja kakšna pomoč, se nam to prepozno ali pa celo nič ne naznani. In kaj za božjo voljo imamo kmetje od poučnih shodov? Vsi se vršijo po enem kopitu. Shod pozdravi načelnik Reppnigg (strašno nemško!), ki se je svoj „govor“ naučil enkrat za vselej, ko je bil proti volji nas kmetov po milosti nekaterih ožjih prijateljev izvoljen za načelnika. Ko usta odpre, se zelo rad zaletava v slovenske kmete, posestnike in viničarje, ter jih imenuje strašne „butne“ itd. Zelo počeno, kaj ne! Potem nastopijo drugi govorniki, ki čekajo nekaj v nerazumljivi nemščini. Res je, da večina kmetov zna nekaj nemški; a navadno le toliko, da lahko baranta na sejmu s kravami. Dolgi nemških podukov pa ne razumemo, zato jih pa tudi ne gremo poslušati. Kako radi pa bi prišli in koliko koristi bi lahko imeli od poučnih shodov, ako bi se nam vse povedalo v poljudni domači besedi. Po drugih krajih tako govorijo potovalni učitelji, pri nas so le redka prikazen. Sicer so pa tudi v odboru možje, ki bi bili zato sposobni — a zakaj nočejo slovenski govoriti, tega ne razumemo. Ali jih je strah pred „Nemci“? Potem se pač zahvalimo za take „voditelje“, ki se sramujejo jezika svojega ljudstva. — Nek popotnik je hodil po Šentilju in zdaj se v „Slov. Štaj.“ krega nad natakarico, ki ga je nemški pozdravila. To se nam ne zdi ravno zelo junaško. Svetujemo popotniku, naj stopi drugokrat malo med naše „voditelje“ — tam bo pač našel mnogo guilega... Če pa nima tako dobrega nosa in bistrih oči, pa mu bo „Slov. Gosp.“ v kratkem čas povedel marsikaj pretresljivega, slovenski javnosti celo neverjetnega!

svojim podpisom tako žalost. Videč, da me tako piše gospod oberlajtnant, mislim sem, da je to lepše, gosposki. Zdaj pa vidim, da nisem imel prav; biti nočem nič drugega, nego vrli vaš sin. Odpustite mi, saj tega ne storim nikoli več. Stokrat vas pozdravlja in poljublja, a tudi brata in svakinjo, vaš odkritosrčni

Jurij Žabjek.

Podpis je bil pisan z neobičajno velikimi črkami.

„Vidite“, vsklikne, ponosno s prstom na podpis kazoč, stari Žabjek, — „moj Jurij ni noben — Judež!“

Iz klinike. Profesor (podučuje): „Novodobno zdravilstvo, gospoda moja, ima več sredstev zoper kolero, pa — nobeno ne pomaga!“

Brza pokorščina. Oče: „Pomni Jožek, priden otrok ne odlaga nikdar na jutri, kar lahko stori še danes!“ — Mali Jožek: „Že prav, oče! Dajte mi tedaj oni kos potice, katerega ste mi shranili za jutraj. jaz se ga že lahko danes pohrustam!“

Eno ali drugo. Pijanec (z rudečim nosom): „Gospod doktor, kaj mi je pa storiti, da bi moj nos izgubil ostudno svojo rudečo barvo, ker že poluljenjaki s prsti kažejo za meno?“ — Zdravnik: „To je lahko! Pijte manj vina in več vode!“ — Pijanec: „Tega ne morem storiti! Ali nimate nobene druge pomoči, gospod doktor?“ — Zdravnik: „No eno sredstvo še je!“ — Pijanec: „Hvala Bogu! Katero pa?“ — Zdravnik: „Pijte tako dolgo in toliko, da bo vaš nos postal višnjevi! Eno ali drugo, tretjega pripomočka ne vem!“

m Na Tezni pri Mariboru je gorelo 17. t. m. po noči pri trgovcu s kosami Francu Podlipnik. Goreti je začelo v kolarnici. Od tod se je ogenj razširil na gospodarsko poslopje in hišo ter vse upepelil. Ljudje pravijo, da je bržkone kdo nalašč zažgal.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. V ponedeljek 15. okt. je rano zjutraj pogorelo gospodarsko poslopje Petra Vrbnjaka v Trotkovi. Na glas trikraljevskega zvona je prihitelo toliko ljudi skupaj, da so rešili posebej stoječe hleve in hišni bram.

Ptujski okraj.

p Rogatec. Lažnjivi in nemškutarški „Štajerc“, ki nima drugega posla kakor duhovnike obirati in opravljati in za nemškutarstvo ropotati, se v svoji 21. številki t. l. v dopisu iz Rogatca zopet zaganja v gospoda kaplana. Pravi, da kaplani „hujskajo in trosijo svoje laži“. Seveda, če se kdo pobriga za omiko in blagor svojega mu milega slovenskega ljudstva in ga pončuje o lumparijah nemškutarjev, je to „Štajerčevim“ tepcem „hujskanje“. No, saj se poznamo! Pa pove naj „Štajerc“, katere laži so gg. kaplani trosili? Ali nizi ti, hudobni „Štajerc“, nedavno sam najgrše in najostudnejše lagal o tamburaškem zboru in o „Marijini družbi“ ter tudi gospoda kaplana podlo sumničil, kakor le kak fakin, ki je vse poštenje zgubil, more lagati? Sedaj pa kličesh gospoda dekana na pomoč? Ti teslo! — Častitega gospoda kaplana pa le pri miru pusti in ne pričaj po krivem!

p Požar vsled streljanja. Posestniški sin M. Krajnc je dne 12. t. m. pri branju streljal. Prišel je preblizu slavnate strehe hiše Jožefa Štumberger. V kratkem je bila cela streha v plamenu. Posestnica je prestrašena bežala iz hiše. Toda vrnila se je še enkrat, da vsaj nekaj obleke reši. V tem trenutku se pa zruši streha ter jo pokoplje. Potegnili so popolnoma opečeno izpod tramovja ter jo prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Ljutomerski okraj.

1 Za gornjeradgonski okraj. Politični shod, napovedan za 21. t. m., se je moral odpovedati, ker je sklicatelj pozabil ga pravočasno naznaniiti politični oblasti. Brzjavil je namestništvu, a je prošnjo odbilo. Vrši se pa mesto tega prav gotovo dne 11. novembra.

1 Radenci. Za tukajšno poštarico je imenovana poštna oficijantinja gospodična Josipina Spendé iz Gleisdorfa.

1 Kdo je kriv? Nedavno je bila iz Ljubljane odpremljena pošiljka k Sv. Juriju z jasno pisanim: „P. Sv. Jurij ob Šavnici, Štajerc“. Poštno uradništvo je pa to bralo za „Marija Snežna“ in še le odto je adresat dobil pošiljatev! Povrnost ali pomota?

1 Narodna godba se bode osnovala za Ljutomerski okraj pod imenom „Murpoljska narodna godba“, in sicer z godali na pleh in lok. Vzprejmejo se vsi, ki znajo en ali več instrumntov, naj si bodo v Ljutomerskem okraju doma ali ne. V svrhu sestave te godbe se naj godci, ki imajo voljo in pogum pristopiti, zberejo v nedeljo dne 28. okt. t. l. ob 10. uri predpoldne pri Sv. Križu na Murskem polju v gostilni g. Ig. Hauptmana na razgovor in posvetovanje. V. Vanda, nadučitelj v Veržeju.

1 Buččovei. Naš postajni načelnik gosp. Merčnik je od zadnjih državnozbornskih volitev postal čisto drugačen nego je bil. Da je bračkovec, pokazal je ob volitvah; to je znano, in ni lepo zanj; da je pa s strankami neprijazen, in da se razgreva celo v zadevah, ki ga prav nič ne brigajo, to si kratkomalo prepovedujemo. Upamo, g. Merčnik, da se nam ne bo treba več pritoževati zoper Vas, sicer smo primorani, dokazati vam, da ste vi zavoljo nas tukaj in ne mi zavoljo vas!

1 Ščavnica. Prav srčno smo se smejali, ko smo zvedeli, kako je „Štajerc“ agitiral za naše volitve. Volitve so se vršile dne 2. oktobra, a „Štajerc“ je o njih v svoji številki od 12. oktobra, torej deset dni po volitvi tako le pisal: „Občinske volitve, ki so bile zbog nepravilnega in nepoštenega vedenja prvaško klerikalne družali že dvakrat ovržene, se zopet bližajo, laži in obrekovanja prvaških klerikalcev je zopet cvetelo!“ To so vam generali naši bračkvjanci! Deset dni po volitvah še pišejo, da se bližajo! Kdo laže in obrekuje, smo sedaj na mah spoznali. Volitve so bile ovržene, ker naši bračkvjanci niso poznali postav. To spričevalo so si sami dali, ko so v pritožbi navedli, da so za drugo volitev 28. dec. imenik volilcev spremenili, kar bi ne

„Ljubi sin!“

Živ dan bi ne bil mislil, da se bodeš ti, ko postaneš koprol, sramoval poštenega imena očetovega, in da se bodeš drugače imenoval. Izvestno misliš, ker je tvoj oče ubog kotár, ne smejo ljudje o tem vedeti, da si kri moje krvi. Žalostno je, saj so bili tvoj oče, ded in praded Zabjeki, in ti jih zatajuješ.

Jaz te nisem dal krstiti na Georga, temveč na ime svetega Jurija, tako se moraš nazivljati ti, ako nisi Nemec. Ker me pa zatajuješ, nočem od tebe nobenega poboljška, ter ti nazaj pošiljam ona dva goldinarja. Pomisli, kadar ju uzreš, da sem v svojega godu, v sv. Jožefa dan, zaradi tebe plakal, ter rajni materi tožil na grobu, kajti imel sem nekoč veselega, vrlega sinka Jurija Zabjeka, — ne prekrščenega. Gospod učitelj me je hotel pregovoriti, češ, da te tako pišejo morda tvoji predstojniki, a tebi se ni treba tako pisati. Reči bi jim moral, da si tudi oni ne dajo vzeti svojega imena, in da je vsakdo, i najmanjši podanik, v krstnih knjigah in pri gosposki zaradi tega vpisan s svojim lastnim imenom, da ga more varovati vladar sam. Zabiči si to v srce!

Tvoj užaljeni oče
Jože Zabjek.

* * *
Štiri dni na to prinese sel list od koprola Jurija. Slovel je nastopno:

„Preljubi oče!“

Za Boga vas prosim, odpustite mi mojo hibo; nisem vedel, da vam bom povzročil s

smeli, da so v razpisu volitev navedli sklepne ure, kar je protipostavno; tako so lepo delali, da je namestništvo ovrгло celo reklamacijsko postopanje za prvo volitev 1. jul. 1905 in je župan sedaj seveda moral narediti nov imenik. In pritožili so se dvakrat le nasprotniki, mi ne, saj smo bili obakrat zmagali, čeravno so volitev vodili le nasprotniki. Ko članek „Štajerčev“ opisuje nekatere naše mladeniče in može, ki desetkrat bolje poznajo paragafe, kot naši bračkanjanci, konča tako-le: „S samimi neumnostmi in lažmi se pripravljajo na te volitve, mi napredujaki se ne udeležimo volitve. Fibposovci bodo gotovo vpili po Fibposu: Zmagali smo! Labko, ker vam prostovoljno prepustimo, da v treh letih pokažete ljudstvu svojo grozotansko politično nezrelost in nesposobnost.“ To so pač laži, da se lahko primejo. Deset dni po volitvi pišete, da se jih ne udeležite, in vendar ste se jih udeležili 2. oktobra. V III. in II. razredu si niste upali glasovati, zato so bili vaši pristasi v Cvilakovi kobači skriti in v I. razredu pa ste itak glasovali in zmagali. Pišete, da nam Ščavnico prostovoljno prepustite. Kdo se ne smeji?! Ker ste trikrat propadli, ste jo nazadnje morali prepustiti, ker ste se prepričali, da se ne vdamo, da je ogromna večina ljudi na naši strani in je to najlepše dokazala trikratna naša zmaga. Le pišite še dalje tako v „Štajerca“, potem smete upati, da čez tri leta ne boste niti enega svojega moža več imeli v občinskem odboru. Časi, ko je Špende na Ščavnici komandiral, so za vselej minili!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Da je predstava „Lurske pastarice“ dne 14. t. m. dokaj dobro uspela, je v prvi vrsti čast vrlim diletantkam in poštvovalnemu „gledališkemu ravnatelju“ g. Iv. Kočarju! Posebej izrekamo najtoplejšo zahvalo vele-p. gosp. Francu Cvetko, nadučitelju vučenskemu, ki je velikodušno prevzel pevsko-godbeni del predstave, ker je dosedanjí pevovodja g. Val. Kocbek storil veliko „narodno delo“, da je odpovedal sodelovanje pri „Bralnem društvu“ kot nevhvalno delo!

Slovenjegraški okraj.

s Mislinja. Nekateri tukajšnjih pred Bogom in pred ljudmi velikih Nemcev pogosto pri Nacelnju zbranih je dobilo razglednice. Na naslovni strani je bilo zapisano: Herr Gerber po domače Strojnik; Herr Antonitsch po domače Tonček. Na drugi strani je stalo: „treu deutscher Gruss — Tvoja mati bi ti rekla: si že priden, da si lepo zvest ostal svojemu materinemu jeziku!“ Če so bili veseli teh razglednic, ne smemo povedati. Tudi ni dovoljeno jim čestitati, ker bi mogoče postali užaljeni.

s Volitev župana v Šoštanju. O tej volitvi se poroča iz Šoštanja: V petkovi številki prinesel je „Slovenec“ neverjetno novico, da so se v četrtek dostavljala vabila za volitev župana, ki se naj vrši 20. t. m. Ker niso bila vabila, vsaj ena slovenskim odbornikom namenjena, niti datirana, niti podpisana od vladnega komisarja, mislili smo res, da si je nekdo dovolil hudomušno šalo. Pa kmalu smo se prepričali, da to ni nikakoli šala, ampak gola resnica, kajti nemški odborniki bili so vsi pravilno povabljeni, njihova vabila bila so datirana in lastnoročno podpisana od okr. vladnega komisarja! Gospod urednik, moje pero je prelahko, da bi moglo vsaj približno opisati to velikansko veselje, ki je vsled tega zavladovalo med šoštanjskimi Nemci in nemčurji! Letali so od sosedu do sosedu, od prijatelja do prijatelja, pa tudi do neprijatelja in zadovoljno si šepetali, da boše zdaj konec teh pr. volitev. Za volitev določena 5. ura popoldne se bliža in nemški odborniki: Hans in Franc Woschnagg, Jos. Werbaigg, Karl Bresnik, Miha Kurnig, Pavel Mak, Matevž Sennik itd. — vseh dvanajst — prihajali so v občinsko pisarno volit — svojega župana. Peta ura je že davno odbila, pa oni, namreč slovenskih odbornikov ni od nikoder! Pri tem nam je prišla na misel ona narodna pesem: „Vsi so prihajali, a njega ni bilo“. Da, njega, namreč tretjega razreda, ni bilo in ga tudi ne boše nikdar pri volitvi nemškega župana! To naj si zapomni slavna vlada s svojimi ljubljenci vred! Čelo poldrugo uro čakali so v občinski pisarni — dvanajsteri jogri in mučili potrpežljivega gosp. vladnega komisarja dra. Hofmanna s svojimi sklicevanji na razne postave in s tem hoteli mladega političnega uradnika zmešati, — tako, da se nam je gospod komisar v arce smilil. Čudili smo se res njegovi železni potrpežljivosti, kajti vsak bi na njegovem mestu rekel navzočim dvanajsterim možakarjem, da jih je vendar premalo in jim enkrat za vselej zabičal v njihove glave § 35. obč. vol. reda, ki vendar natančno govori: Da je volitev veljavna, mora vsaj tri četrtine vseh odbornikov biti navzočih itd. To je postava

gospodje, katere vam ne more vaša skrbna mati v Gradcu, kakor bi tudi rada, spremeniti! — Vse vaše veselje spremenilo se je v bridko žalost in vladal nam boše še naprej od vas poklicani komisar!

Konjiški okraj.

k V Zrečah pri Konjicah so letos razširili šolo v štirirazrednico. Kot nova učna moč pride gdč. Zora Senčar.

Celjski okraj.

c. Katol. polit. društvo za laški okraj ima dne 28. okt. po večernicah v gostilni gospoda Hrasnika po domače pri „Maliknem Toncu“ v Št. Lenartu nad Laškimi shod. Govorilo se bo: 1. O splošni, tajni in direktni volilni pravici. 2. Kaj je liberalizem storil za kmečki stan. Drugi shod bo potem najbrž v Jurklostru. Vse dobro misleče prosimo enkrat za vselej, posebno pa gg. odbornike, naj skrbijo za to, da spravijo vse može in fante vse tiste župnije, kjer se vrši shod, k zborovanju. Podruka smo vsi potrebni!

c Celje. Ob cesti v Teharje bodo napravile v spomladi občine Celje, okolica in Teharje pot za pešce. — Pri zadnjem sejnu, ki je bil zelo dobro obiskan, so se celjski zagrizeni nemški in nemčurški trgovci kar cedili same prijaznosti nasproti kmetom in kmetičam, samo da so spravili nerazodne ljudi v svoje trgovine. — Celjski okrajni glavar baron Apfaltrera gre v pokoj. Odhajajoči je še bil precej priljubljen pri Slovencih. Upamo, da nam vlada da glavarja, ki bo več slovenščine, pošten in nepristranski mož.

c Porotno zasedanje v Celju se začel dne 19. nov. t. l. Za porotnike so izrečani sledeči gg.: Glavni porotniki: Franc Vizovišek, posestnik v Gotovljah, Franc Juričan, trgovec v Lastniču, Franc Skaza, posestnik pri Sv. Briču, Franc Lang, nadgrodar v Brežicah, Janez Senica, mesar v Konjicah, Alojzij Rokavec, župan na Sladki gori, Jožef Cerjak, posestnik v Mrčnemestu, Franc Vošnjak, tovarnar v Šoštanju, Bogumir Hansenbüchl, posestnik v Konjicah, Franc Zupandčič, posestnik v Lembergu, Anton Rotnik, posestnik v Lembergu, Jožef Hofbauer, posestnik v Št. Juriju, Karol pl. Adamovič, graščak v Velenju, Martin Videčnik, posestnik v Mozirju, Karol Drnškovič, trgovec na Ljubnem, Gustav Schalk, trgovec v Sevnici, Vilibald Svoboda, c. kr. notar v Konjicah, Jožef Rotovnik, posest. v Lehnju, Anton Patz, uradnik v Celju, Ljudevit Smole, trgovec v Sevnici, dr. L. Filipič, odvetnik v Celju, Franc Karbenc, trgovec v Celju, Henrik Schmuck, posestnik v Sevnici, dr. R. Lederer, odvetnik v Konjicah, Fran Vašl, posestnik v Topolah, Janez Forte, posestnik v Lokah, Franc Vedovrsk, posestnik v Staremtrgu, Franc Krušič, posestnik v Malem Mislinju, Franc Varlec, gostilničar v Brežicah, Jožef Kraupa, posestnik v Latkovi vasi, Vincenc Vabič, posestnik v Žalcu, Matija Pečolar, posestnik v Pameču, Franc Jelen, posestnik na Polzeli, Janez Laubič, trgovec na Vranskem, Anton Tišler, kovač v Vitanju, Jožef Vrečko, trgovec v Gornji Sušici; za namestnike: Jožef Jicha, pozlata v Celju, Alojzij Tergrav, posestnik v Zg. Grušovljah, Florijan Bayer, gostilničar v Celju, Ivan Artman, trgovec v Št. Juriju, Franc Brenc, posestnik v Arcelinu, Franc Mahr, polic. stražmojster v Celju, Avgust de Toma, slikar v Celju, Martin Urško, mizar v Celju in Franc Ranzinger, trgovec v Celju.

c Trbovlje. Pred celjskim sodiščem je bil oproščen tukajšnji redar Filip Uršič, ki je nekega Vodovka, ki se mu je pri aretiranju zoperstavil, tako ranil, da je Vodovka takoj umrl.

c Št. Jurij ob juž. žel. Nova stranka v Celju je izdala knjižico: „Slovenci kaj hočemo?“ in tam je podpisan tudi naš župan B. Urleb ali po domače Klanšek Blažek. V dotični brošuri piše stranka, da se bode potegovala za narodno slovensko šolo. To brošuro je podpisal tudi naš očka župan, ki se trudi z vso močjo, da bi pomemčil našo ljudsko šolo. Ni res, čudno to, da se naš Blažek poteguje za vse obenem, za narodno slovensko šolo (?) in za nemško!!! Nova stranka je pač lahko ponosna na take njene privržence. V kratkem več o tem. — Tukajšnja hranilnica in posojilnica, reg. zadr. z neom. zav. letos zopet izvrstno naprednje in sicer je imela do 1. okt. l. l. prometa 286.108 K 22 vir., hranilnih vlog je pre-

jela 93.697 K 95 vir., hranilnih vlog je izplačala 84.288 K 28 vir. Na novo je zadržnikom posodila 32.454 K 69 vir. Hranilne vloge zaobrestuje po 4½ %. Posojila daje proti vknjižbi in na osebni kredit po 5½ %. Posojilnica je raztegnila svoj delokrog tudi na sosednje župnije: Dramlje, Ponikva, Št. Vid, Slivnica in Kalobje. Uradne ure so vsak četrtek od 8. do 12. popoldne in vsako nedeljo od 3. do 4. popoldne. Med tem časom sprejemlje hranilne vloge ter iste izplačuje, sprejemlje prošnje za posojila ter daje pojasnila itd. Hranilnica se nahaja v lastni hiši tik farne cerkve.

c Mozirje. Kakor je že zadnjič poročal Vaš list, se je naša občina delila v dve občini: v trg Mozirje in okolico Mozirje. To se je zgodilo iz političnih ozirov, ker so nekateri tržani smatrali za poniževalno, ako je kmečki župan bil predstojnik občine. Drugod pametni tržani in meščani gledajo, da živijo z okolico v najlepši slogi, slovenski „visokorodni“ tržani in meščani pa ravnaajo nasprotno. Seveda, Slovenci nimamo zgodovinskega plemstva, pač pa plemstvo baharije, ki se ob vsaki priliki čuti vzvišeno nad kmetom in delavcem. Kmetje mozirske okolice se sicer ne jokajo zaradi odcepljenja od trga, toda zapomnili si bodo, da so bili razlogi ločitve za njih poniževalni. Kmečki poslanec dr. Hrašovec je pri tej stvari stal ob strani tržanov. To si hočemo vsi kmetje zapomniti za prihodnje volitve!

c Vojnik. Za zdravilnika na tukajšnji hiralnici je imenovan dr. Höhn iz Radenc.

Brežiški okraj.

b Potres smo čutili v brežiškem okraju dne 20. t. m. Prvi sunek je bil okoli 6. zvečer, drugi pa čez kake četrt ure. Škode ni napravil nobene.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Nemci na Hrvaškem. Nedavno je 40 Nemcev iz Ogrske kupilo posestvo Psarovina blizu Zagreba, ki obsega več tisoč oralov zemlje. Nemci bodo sedaj to posestvo parcelirali ter naselili na njem nemške ljudi. To je prvi korak, bržkone mu bo sledil kmalu drugi. Domači narod hrvatski pa odhaja v Ameriko! Slično se godi tudi pri nas na Štajerskem, samo v manjši meri, ker „Šturmara“ kupuje samo manjša posestva ter jih odda Nemcem.

† Vsenemški nameni v izdajah avstrijske državne železnice. Ravnokar je državna železnica izdala nemško pisano knjižico o potovanju po novi progi Celovec-Jesenice-Gorica-Trst. V tej knjigi se na prvo mesto vrivajo nemške in lahonske spake naših krajevnih imen! Tako je za Glico debelo tiskano „Kahlkogel“, Črna prst je že „Schwarzenberg“, dalje spake kakor „Salschachsatte“, „Castagnavizza“ (za Kostanjevico!), Monte Sancto za Sveto Goro. O Gorici pravi, da je po večini italijanske, živi pa v njej številno Slovencev in 2000 Nemcev. Čudno, da tako natančno vé samo za število Nemcev! S takimi izdajami se država osvrtaže. Ali naj državne izdaje služijo napetosti par nemških profesorjev, ki v svoji vsenemški nadutosti prava krajevna imena pačijo po svoje? Pri prvem vsenemškem poizkusu, utihotapiti tako grozno smešna označevanja naših krajev, je treba odpora!

† Zanimiv prizor iz ptičjega življenja je opazovalo več gledalcev na Starem trgu v Celovcu. Neki srboriti vrabec je namreč zašel v lastavico gnezdo. V kratkem času se je zbralo do 20 lastavic okoli gnezda ter so gnezdo kriče obletavale. Vrabec bi bil rad prišel iz gnezda, pa so ga lastavice vedno s kljunu in perotnicami primorale nazaj. Črez nekaj časa jih je letelo nekaj proč, nekaj jih je pa še ostalo na straži pri gnezdu. Kmalu pa so se tudi prve vrnile in sicer vsaka z ilovico v kljunu, ter so začele vhod v gnezdo zazidavati. Delo je bilo kmalu končano in vrabec v popolnoma zazidani ječi. Lastavice so začele nato veselo nad gnezdom krožiti in hriščati, potem so pa zopet vse odletele. Da so zazidanega vrabca gotove smrti rešili, so gledalci gnezdo razdrli, nakar je vrabec iz gnezda veselo divkajoč urno odletel.

† Mati zadavila lastno hčer. O. Kramar, vžitarica iz Iške vasi na Kranjskem, bivala je že dalj časa pri svoji hčeri v Ljubljani. Starka štela je že krog 80 let, vsled česar se ji je duh omračil. V zadnjem času začela je pa kar noreti in besneti, vsled česar je bila hči prisiljena, jo poslati domov v Iško vas k svoji sestri, kjer je imela izgovorjen kot. Medtem se je pa za ženi bolezen tako poslabšala, da je doma, postavljena na lastne noge, razbila vse, kar ji je prišlo pod roko. Zgrabila je tudi svojo

drugo bčer, ki je omežena na domu, za vrst in jo davila tako, da si je ta le s težavo rešila življenje, a ne za dolgo; kajti vsled prestasega strahu ni mogla več govoriti in ne ust odpirati. Umrila je v Ljubljani. Blazno Kramer so prepeljali v deželno blaznico.

Drobtinice.

d Podraženje. Cene bakra in medenini se so zopet podraze. — Tovarnarji svilenih trakov so sklenili podražiti svoje izdelke. — Tudi šbice bodo podražili in sicer pri švedskih užigalicah za 5 K pri 1000 zavrtkih in pri žvepljenkah za 6 K pri 1000 zavrtkih.

d Prestolonaslednik in mornar. Kako se zanima prestolonaslednik za mornarico, dokazuje sledeče: Skozi Gornje Štajersko se je vozil 3 t. m. neki mornar vojne ladje „Babenberg“. Na postaji Selzthal je vstopil v priprosto štajersko obleko oblečen gospod k oknu pri vagonu in se je začel razgovarjati z mornarjem, vstopil je v voz III razreda in sedel k mornarju. Vprašal je mornarja, kako so se mu dopadle letošnje vaje mornarice. Mornar mu je odgovoril, da so bile vaje vrlo zanimive, a naporne, ker so morali mornarji napeti vse moči zaradi prestolonaslednikove navzočnosti. Gospod je rekel nato: Tudi jaz sem si ogledal vaje in sem bil ukrean na eskadri. Rečem le, da so mi vaje jako dobro dopadle in da sem bil zelo zadovoljen z njimi. Nato se je začel razgovarjati z nekim medicincem, ki je spoznal gospoda in ga nagovoril „Cesarska visokost“. Gospod je bil prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Mornar se je seveda prestrašil, hitro je poskočil in napravil frontni pozdrav po vojaških predpisih. Prestolonaslednik se je pa smejal in rekel: „Ostanite na svojem sedežu in ne delajte kravala. Bi sem tudi na „Babenbergu“, ali me niste videli, da me niste spoznali?“ Mornar je pojasnil, da se je nabajal ob prestolonaslednikovi navzočnosti v stolpu za tope, kjer ni imel časa, da se zanima za dogledke na krovu. Nato je potapljal prestolonaslednik mornarja po ramah in mu rekel: „Bravo! Takih ljudi potrebujemo, ki se zanimajo le za svojo dolžnost in za nič drugega.“ Prestolonaslednik se je razgovarjal čisto priprosto z mornarjem in z ostalimi potniki do Rittenmanna, kjer je zapustil voz. Potniki so burno pozdravljali ljudomilga prestolonaslednika.

d Kaj narodi najraje pije. Statistiški urad Zedinjenih držav razporeja narode po tem, kar najraje pije. Angleži pije največ čaja, 256 509 731 funtov na leto, t. j. skoro 6 funtov na osebo. Združene države porabijo največ kave, 960 878 977 funtov, 11 in tričetrt funta na osebo. Nemčija izpije največ piva, 8 022 501 000 litrov, 138 litrov na osebo. Ruska porabi največ žganja, 783 139 500 litrov, 5 in pol litra na osebo. Francija največ vina, 6 042 377 700 litrov, 156 litrov na osebo.

d Proti kajenju. Na Angleškem pripravljajo zakon, ki bo strogo zabranjeval otrokom kajenje. Deček pod 16 letom, ki ga bodo zalotili, da kadi ali da ima pri sebi tobak, bo moral plačati 40 šillingov kazni. Tudi prodajalci, ki prodajajo otrokom tobak, bodo kaznovani z isto globo. Če bi prodajali tobak večkrat, se kazni zviša do 100 kron. Komisija, ki se peča s tem vprašanjem, je mnenja, da kajenje privede moške do pijančevanja, ki je zopet vzrok nesreč in hudodelstev. — Tak zakon bi bil potreben tudi v Avstriji.

d Izbruh Vezuva je bil dne 15. t. m., pri katerem ste bili ubiti dve ženski v vasi Torre del Greco, ki leži na južno-vzhodnem vznožju Vezuva.

Narodno gospodarstvo.

Zimska kmetijska šola za ljubomerski okraj. (V odgovor na dopis iz Cvena v št. 50 „Našega Lista“ pod zglavjem „Žalosten vzgled slovenske vzajemnosti“.) Nekdo, ki se je podpisal „Eden Cvenarjev za vse“, se je v navedenem dopisu budo razkačil nad mojo osebo, kakor da bi bil jaz kriv, da se za naš okraj ali sploh ne ustanovi zimska kmetijska šola ali vsaj v doglednem času ne. Članek je pisan tako tendenciozno in tako osebno, da je že iz pisave same dovolj razvidno, — da se poslužim dopisnikovega izraza — „kam pes tace molit“. Tudi „Slov. Gospodarju“ se je poslala o tej stvari v istem smislu pisana kratka notica, katero se je, da se započeta časnikiarska gonja nadaljuje, — pogrevalo še tudi v „Našem Listu“. Da se odzovem pozivu v št. 41. „Slov. Gospodarja“ z dne 11. t. m., da se ne bode moje postopanje v tej zadevi še dalje krivo tolmačilo, hočem to stvar vsaj

v glavnih potezah nekoliko razjasniti. Na osebne napade ne odgovarjam, ker se bi bilo umestno so boriti z nasprotnikom, ki se skriva za pseudonimom in za uredniškovo tajnostjo; ako pa vrže dopisnik in njegova „compagnia bella“ krinko raz obraza in podpiše svoje in svojih sodrugov pravo ime, potem sem jim tudi v tem oziru vselej drage volje na razpolago. Kar se pa tiče stvari same, sem dopisniku le hvaležen, da je stvar spravil v javnost, ker je ista le prevažna, da bi se z njo postopalo preveč tajno, kakor se to pri nas čestokrat le preveč rado godi. Najprej se mi zdi potrebno javnost in posebno kmete iz našega Murskega polja, katerim je bil članek, s katerim se mi je baviti, v prvi vrsti namenjen, vsaj nekoliko seznaniti z zgodovino in dosedanjimi koraki, kateri so se v tej zadevi doslej storili in kako se je postopalo. Kmetijska zadruga na Cvenu je res prva vložila petecijo na štajerski deželni zbor za ustanovitev nižje kmetijske šole ali pa vsaj zimskega poljedelskega tečaja na Murskem polju, ter je obenem na naš okrajni odbor vložila prošnjo za neki prispevek, češ: „ker bi deželni zbor gotovo rajši dovolil tak učni zavod, ako tudi okraj kaj prispeva“, in naš okrajni zastop ji je za tokrat obljubil celo znatno svoto 300 K. — Pozneje pa je okrajni odbornik g. Jože Mursa iz Krapja (občina Cven) pri seji okrajnega zastopa predlagal, da se na deželni odbor vloži prošnja, da isti pripomore, da se ustanovi za Mursko polje na najpripravnem mestu na Cvenu nižja kmetijska šola in da deželni zbor za to potrebna sredstva dovoli.“ Ta predlog g. Mursa je naš okrajni zastop sprejel in se je prošnja tudi odposlala. Deželni zbor pa je petecijo kmetijske zadruge na Cvenu odkazal deželnemu odboru, da to stvar prouči in o njej poroča; deželni odbor je potem leta 1904 našemu okrajnemu odboru naznačil, da on — deželni odbor — kmetijskih zadrug, katere se po svojih pravilih lahko vsaki čas razdrži, ne smatra poklicanim, ustanavljati zimske kmetijske šole, za katere je treba prevzeti razne finančne obveznosti, ampak v našem slučaju le naš okrajni zastop in da je pripravljen predlagati štajerskemu deželnemu zboru, da se ustanovi zimska kmetijska šola na Cvenu (ali, če bi se kateri drugi kraj v ljubomerskem okraju izkazal primernejšim v tem kraju) to pa le med drugimi pod tem pogojem, da mora zimsko kmetijsko šolo ustanoviti ljubomerski okrajni zastop, k ustanovnim stroškom bi pa dežela in država vsaka po eno tretino prispevali vendar ne več, kakor po 10.000 K. Dalje je zahteval deželni odbor, da se o tej stvari provocira sklep okrajnega zastopa in se na podlagi tega sklepa deželnemu odboru poroča, „ali je ustanovitev zimske kmetijske šole v ljubomerskem okraju (na Cvenu ali katerem drugem primernejšem kraju) potrebna in v interesu tukajšnjih kmetovalcev ležeča itd. To odredbo deželnega odbora je naš gospod okrajni načelnik oddelil okrajnemu odborniku g. Mursi že meseca junija 1904, da o njej poroča in svoj predlog stavi. Od tega časa naprej pa stvar ni več prišla bodisi pred okrajni zastop bodisi pred odbor in ne da bi se bila, kakor je to zahteval deželni odbor, okrajnemu zastopu predložila, da o njej sklepa, so se vsi daljni koraki vršili takorekoč na lastno odgovornost, dokler se niso meseca januarja t. l. okrajnemu odboru predložili dogotovljeni načrti in prevdarek ustanovnih stroškov, ki bi znašali 59 300 K, h katerim bi tedaj prispevali dežela in država vsaka po 10 000 kron, ostanek 39 300 K oziroma, če se ne bi obremen ustanovil tudi gospodinjaki tečaj, 32 000 K pa naj prevzame okraj na se. Z omenjeno odredbo deželnega odbora se pa ni samo cela situacija, ampak se se tudi posamezne vloge bistveno spremenile. Kmetijska zadruga na Cvenu s svojo petecijo kakor tudi g. Mursa s svojim predlogom sta nameravala doseči nižjo kmetijsko šolo ali zimsko kmetijsko šolo in sicer v prvi vrsti na deželne stroške, vendar bi pa tudi okraj sam naj nekaj prispeval, deželni odbor pa se je izrekel za zimski poljedelski tečaj in to le pod pogojem, da prevzame okraj sam glavno breme in odgovornost, drugi faktorji bi pa to podjetje in četudi z zdatnimi prispevki le samo podpirali. S to spremenjeno situacijo se je pa spremenilo stališče našega okrajnega zastopa nasproti temu prašanju. Jaz sem že takoj v začetku in pozneje tudi dosledno pri vsaki priliki opozarjal, da bi Cven mogoče bil primeren kraj za kako kmetijsko šolo, ki bi bila internat, kjer bi učenci zraven strokovnega pouka dobivali proti odplačilu tudi stanovanje in hrano, mihdar pa Cven ni najprimernejši kraj za zimsko kmetijsko šolo, katero bi naj kmečki fanti obiskovali le samo v zimskem času in to od doma in da bi bolj kazalo tako šolo ustanoviti bolj v sredini okraja n. pr. pri Sv. Križu, ki je središče Murskega polja in sedaj, ko se je

stopilo pred okrajni odbor z nakano, da si naj okraj naloži tako breme, je nastopila za člane okrajnega odbora tudi dolžnost, stvar zelo vestno prevdariti in ker so tudi nekatere občine prosile, da se naj ta šola ustanovi pri Sv. Križu, je večina okrajnih odbornikov tudi temu pritrčila in okrajni odbor je staval okrajnemu zastopu v tem smislu svoj predlog, katerega je okrajni zastop z veliko večino glasov (z vsemi razum dvem k večjemu treh) tudi sprejel. Ker pa sem pred okrajnim zastopom ta predlog okrajnega odbora ravno jaz utemeljeval in zagovarjal, se dopisnik najbrž zaradi tega nad menoj tako huduje. Da je moje stališče v tej zadevi najbrž pravo, za to govori tudi statistika.

(Konec prihodnjš.)

Najnovejše novice.

Katoliško politično društvo za konjiški okraj ima v nedeljo dne 28. t. m. v Konjicah svoje zborovanje. Govoril bo državni poslanec g. dr. Korošec. Kmetje, pridite poslušat vašega poslanca!

Političen shod na Velikemkamnu. Katoliško politično društvo za kozjanski okraj s sedežem v Kozjem priredi na Velikemkamnu v nedeljo, dne 28. oktobra ob 3. pop. politično zborovanje v gostilni g. Janeza Šerbeca. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. O gospodarskem ter političnem položaju posebno z ozirom na volilno reformo govori državni poslanec g. dr. Voušek. 3. Deželni poslanec g. dr. Fran Jankovič bo pa razpravljal o nalogi v deželnem zboru. 4. Slučajnosti. Pridite mnogoštevilno! — Odbor.

Ljutomer. Geometer Karol Sprung je predstavljen iz Ljutomera v Ptuj. Na njegovo mesto pride g. Dolešek.

Zaradi občinskih volitev v Šoštanju je interpeliral v seji dne 24. t. m. dr. Korošec in tovariši ministra notranjih zadev.

Za ministra zunanjih zadev je imenovan baron A. erenthal, dosedaj poslanik v Petrogradu.

Vojni minister vitez Pitreich je dne 24. t. m. podal cesarju svojo ostavko. Odstopil je zaradi tega, ker ni dobil od Ogrov večje število rekrutov, kakor je zahteval. Za njegovega naslednika je imenovan domobranski minister feldceigmeister baron Schönaich.

Iz zgornjega Dravskega polja. Že marsikomu se je ob pogledu na velikanske pa puste pašnike in travnike pod Pragerstkim tje dol do Ptujске gore vsilila misel, kaj neki je vzrok tej pustlini; ali nebržnost in nevednost ljudi, ali močvirje ali nerodovitost zemljišča? Najmanj poslednja, odgovarjajo vsi poznavalci kraja, ker ravno na teh puščah je debelejša črna prst, kakor na dobro obdelanih, v ozadju ležečih vrstih in njivah. Pač pa so v polni veljavi prejšnji vzroki. Tamošnji poljanci imajo dosti zemljišča, zato se ne brigajo za ta del, in ker si ne vejo tudi pomagati proti muhim, ob vsakem večjem dežu se ponavljajočim povodnjam, puščajo te kose zemlje v malopridne travnike in pašnike. Koliko haska je od teh, priča mršava živina, ki se tamkaj pase. Poduk potovalnih učiteljev in vedno rastoča živinska cena je razumnejše posestnike napeljala na misel, naj bi se ti travniki in pašniki izboljšali ter tako tudi povzdignili živinoreja. Hvalevreden je v tem oziru trud lovrenčke kmetijske podružnice, ki je priredila v izvršitev teh načrtov dva shoda. Prvega že dne 17. septembra t. l. pri Sv. Lovrencu, kjer sta uradnika deželnega kulturno-tehničnega urada g. nadinžener Sinreich in inžener Bätz podučevala o pripravah za to občeukoristno podjetje ter objavila poslušalcem veselo vest, da so že leta 1860 izdelani načrti za uravnavo naših potokov in osuševanje našega močvirja. Na drugem takem shodu, zadnjem nedeljo 21. t. m. v Crkovski šoli pa je g. deželni poslanec dr. Fran Jurtela v poljudnih besedah govoril o istem predmetu pred mnogimi posestniki ter razlagal zlasti postavu, ki zagotavlja denarno pomoč takim podjetjem. Prizadete občine: Spodnje Polskavska, Crkovska, Lovrenčka, Trnovsko-Selska, storite zdaj, kar se vam je tako topla priporočalo; v prvi občinski seji namreč se izrečite za tako uravnavo tamošnjih potokov in za izboljšanje svojih zemljišč, združajte v zadrugo lastnikov ali potokih ležečih zemljišč, da vam gg. poslanci morejo izposlovati od države in dežele k izvršitvi zdatno podporo. Če to delo izvršitvi zdatno podporo. Če to delo izvršite, vam bodo hvaležni še pozni rodovi.

Rečica v Savinjski dolini. Rečiška farna cerkev sv. Kancija pripravlja se na izvanredno posebno cerkveno slavnost. Po preteku čez 100 letne porabe postali so zvonovi za vzvišeni svoj poklic nerabni. To uvidujoč začeli so rajni č. g. župnik Jožef Uličnik s posebno verno mladeniškega navdušenja nabirati radodarne doneske od svojih župljanov, katero oskrbo je prevzel še z podvojeno močjo č. g. provizor Alojzij Musi. Na ta način bilo je omogočeno, naročiti celo zvonovje, obstoječo iz treh zvonov pri slavnostni tvrdki zvonolivnika Peter Hilzer v Dunajskem Novem mestu, katero bo veljalo 14.125 kron. Vsi zvonovi bodo tehtali 75 starih centov, med tem ko pripada samo na veliki zvon 40 starih centov, katera teža dala bo temu glasniku nadzvezdnega gospodarja v vsakem oziru nekako prvenstvo celega okraja Gornjigrad, pa tudi še dalje okrog, kar se tiče ubrane glasbe in najnovejše konstrukcije zvonov samih. Stari zvonovi so se odvzeli iz zvonika dne 19. oktobra in ko se je njih zamoški glas zadnjikrat poslavjal od faranov, takrat solzilo se je vsako oko. Novi zvonovi se bodo v soboto dne 27. oktobra na jako slovesen način od kolodvora proti farni cerkvi vozili, kjer bo dne 28. okt. cerkveni obred posvečenja in vzdiga v zvonik po Nj. ekselenci mil. knezoškofu ali po Nj. hovem namestniku.

Društvena naznanila.

Zg. Ponikva. V nedeljo, 28. t. m., bode se slovesno ustanovilo novo „Pevsko in bralno društvo“ na Zg. Ponikvi s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Petje. Poje domači moški zbor. 4. Prosta zabava. — Vršil se pri g. M. Semečniku. Da se bode slavnost povečala, vabijo se posebno bližnja bratska društva k obilni udeležbi. Gosti so od blizu in daleč dobrodošli! Vstopnina prosta.

Ustanovni shod „Kmetijskega bralnega društva v Ragoznici“. Ragozniki fantje uljudno naznanjajo, da se

vrši ustanovni shod „Bralnega društva v Ragoznici“ dne 28. oktobra v prostorih g. Franc Brenčiča, krčmarja v Novi vasi, s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika pripravljalnega odbora. 2. Volitev odbora za bralno društvo. 3. Pobiranje udnine od novoizvoljenega odbora. 4. Govor g. dr. Ant. Bruma iz Ptuj. 5. Prosta zabava. Začetek točno ob 1/2. 4. uri popoldne.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Okrajna posojilnica v Slov. Gradcu 70 K; Mihaelovi častilci v Makolah 25 K; dr. Rosina 80 K; dr. Vovšek, poslanec, 80 K; klub 40 K; na ženitovanju g. Ant. Lešnika v Hotinji vasi so darovali: Lušec Mart. 2 K, Gabrijan Miha 2 K, Lešnik 1 K, drugi svati 7 K 25 v; Šerbela Marjeta 5 K; dr. Franč. Krulj 10 K; Pavlič Janez, župnik, 10 K; dr. Poljanec za predavanje 5 K; Kmetič Janez 2 K; Primec Fr. krčmar v Hotinji vasi, 4 K. Posestniki v Hotinji vasi 16 vaganov krompirja. Posestniki od Sv. Ruperta v Slov. goricah 8 mernikov krompirja in 2 mernika fižola. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri „Bog plati!“

Sv. Jurij v Slov. goricah. Dekliška zveza društva „Edinost“ ima v nedeljo, dne 28. oktobra veselico. Ma vporodu je petje in gledališna predstava „Dve materi“. Začetek ob pol 4. uri.

Sv. Jurij ob juž. železnici. Dne 4. novembra t. l. zboruje tukajšnja „Zenska podružnica sv. Cirila in Metoda“. Zborovanju sledi petje in srečolov. Lokal g. Rud. Dobovišek. Začetek ob 4. uri popoldan. Ljubezen do nesrečnega naroda slovenskega naj združi ta dan obilo rodoljubov. Odbor.

Podružnica St. Ilj v Slov. gor. c. kr. kmetijske družbe. V nedeljo dne 28. oktobra ob 2. uri popoldan priredi podružnica St. Ilj shod v gostilni g. Fr. Brusa v Strihovcu. Govoril bode zopet g. ravnatelj Stiegler o zasajanju mladih sadnih dreves in o ravnanju s sadnim drevjem sploh. — Sprejemala se bodo potem tudi naročila za cepljene ameriške trte, katere naroči podružnica skupno za svoje ude. Tudi naročila za umetno gnojilo se bodo ta dan sprejemala.

Bralna društva pri Slov. kršč. soc. zvezi opozarjamo, naj gotovo, katera se niso, odpošljejo poročila o delovanju v Ljubljano in sicer takoj. Naj v ta namen rubrike na pripisani dopisnici natanko izpolnijo.

Listnica uredništva.

Smartno ob Paki, Ptuj, Ljutomer, Šaleška dolina, Pišce, Pušcava, iz kmečkih krogov: Za to številko ni bilo mogoče, pride prihodnjič! — Pameče: Preosebno in tudi žaljivo.

Tržne cene

v Mariboru od 13. oktobra do 20. oktobra 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	90	—	—
riž		14	20	—	—
ječmen		16	—	—	—
ovca		16	—	—	—
koruza		16	—	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		16	—	—	—
sena		4	40	—	—
slama		4	40	—	—
1 kg					
fižol		—	80	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	40	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		1	—	—	—
špah, svež		—	44	—	—
salje, kisle		—	32	—	—
repa, kisl		—	—	—	—
1 lit.					
mlako		—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisl		—	80	—	—
100 glav					
salje		8	—	—	—
1 kom.					
jajca		—	8	—	—

Loterijske številke.

Dne 20. oktobra.

Gradec	80,	24,	15,	44,	64.
Dunaj	75,	65,	64,	21,	4.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanjša
objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnštvo se mora pridjati znamka za odgovor.

Izdelovalec harmonik, Matija
Bukšek v Mariboru, Tržaška ulica
št. 15, priporoča harmonike vsake vrste
po naročilu. Cene jako nizke. 683 (2-1)

Pomočnik, novoizpuščen in učence
se sprejmeta pri Juriju Zunko, čev-
ljarju. Zgor. Radvanje pri Mariboru.
684 (2-1)

Kovaškega učenca, pridnega
in iz poštene hiše sprejme Fr. Viher,
kovač v Framu (Frankheim). Isti dobi
tudi nekaj plačila. 687 (8-1)

Zahvala. Požarno društvo v Framu
izreka sl. zavarovalnici banki „Slaviji“
za dar 25 kron po zastopniku Franc
Viherju izplačavi, najtoplejšo zahvalo.
Fram, 12. avgusta 1906.
686 (1-1) Tomaž Krajnc, stotnik.

Učencu, ki ima veselje do čevljarske
obrti, sprejme Ferdo Nerat, čevljarski
mojster v Mariboru, Koroška ulica 18.
689 (2-1)

Pritlična hiša za 5 strank, dvo-
rišče in vrt, ob okrajni cesti, v bližini
opekarne, cerkve in šole, kjer je sedaj
branjarija, lepi lokali za eventualno
povečanje ali pa za gostilno, se po
ceni proda. Prodajalca pove uprav. 579 2-6

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero iz-
vršujem že čez 25 let, posrečilo se mi
je, iznajti

najboljše
sredstvo za
rast las,
to je Ka-
pilor št. II.
Isti deluje,
da postane
las gosti,
dolgi in
edstran-
juje prhljaj
luskine
na glavi.
Cena (franko na vsako pošto) je: 1
lončič 8 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba,
da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da
se naroči samo od mene pod naslovom:
P. Juršič, lekarnar, Pakrac, Slavonija.
Denar se pošlje naprej ali s poštanim
povzetjem. 685 3

Učencu za trgovino se takoj sprej-
me. Alojzij Pinter, trgovina v Slov.
Bistrici. 671 (8-3)

Pekovskega učenca, pridnega
in poštene, sprejme Ernst Zaverinik,
Sv. Trojica v Slov. goricah. 680 (3-2)

Lepo posestvo na glavnem trgu,
enonadstropna hiša, zraven mala de-
lavnica za kakvega rokodelca, mesarja
ali trgovca, gospod. poslopje, zidano,
z opeko krito, vse v dobrem stanju,
4 orale njiv in travnikov, sadonosnih,
vinograd, se poceni proda iz proste
roke. Več pove lastnik M. Romih,
št. 38, Loka pri Zidanemmostu.
682 (2-2)

Kdor želi Sletnega fanta,
čvrstega, zdravega, nemščine in slo-
venščine veččega, poštenih starišev,
sprejeti za svojega. Naslov pri upr.
675 (8-3)

Štampilje
iz kavčuka, modele za pred-
tiskarije, izdeluje po ceni
Karol Karner, zlatar in gra-
ver v Mariboru, Gosposka
ulica št. 15. (11-2)

Enonadstropna hiša s malimi
stanovanji, jočna lega, v novi ulici,
ki bo v kratkem zvezana s središčem
mesta in bo potem okoli 5 minut od
glavnega ozir. stolnega trga oddaljena,
gospodarsko poslopje, vrt, dvorišče
itd. okoli 10 let davka prosta, se po
ceni proda v Mariboru. Naslov pove
upravnštvo. 577 2-6

Pozor, kmetje in fantje!
V moji lekarniški praksi, katero izvrš-
ujem že 25 let, se mi je posrečilo sta-
soma iz-
najti sred-
stvo za
rast brk in
las, proti
izpadanju
las in za
odstrani-
tev prhlja
(luskine) na
glavi, to je
Kapilor
št. I. Cena
(franko na
vsako pošto): 1
lončič 8 K 60 v,
2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči
samo od mene. Naslov je: P. Juršič,
lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar
se pošlje naprej ali s poštanim po-
vzetjem. 685 8

Naznanilo! Imam na suho cep-
ljene trte na razpolago nad 20.000,
katerim ni mrav in toča nč škodo-
vala, ker imam na bregu trtnice. Trte
je prav dobro ukorenineno in močno
zaraščeno. Naj si ogledajo kupci, ka-
teri želijo imeti, ali pa naj pišejo. In
sicer: beli burgundec, silvanec, veliki
rizling, pošip. Vse te vrste so na ri-
parijo cepljene. Cena je 8 kr. 1 komad.
1000 komadov 160 K. Janez Toplak
na Kukavi, pošta Juršinci pri Ptuj.
691 (2-1)

Znano po ceni se kupi vse rezno
blago, zgotovljene obleke in perilo v
vsaki velikosti pri Adolfa Wesjak,
Maribor, Dravska ulica 4. 608 8

Hiša na periferiji mesta Maribor,
kjer je že gostilna z vsemi potrebnimi
prostori, tudi mesnica, ledenica, ki se
da lahko v najem pivovarni, nekaj
malih stanovanj, zraven še stavbišče,
10 let davka prosta, ob državni in
okrajni cesti, lepa lega za prihodnost,
se proda. Kdo, pove uprav. 578 2-7

Kuharica, ki razume tudi gospo-
darstvo, išče službo najraje v kako
župnišče. Naslov pri upravnštvo.
667 (3-3)

Za svojo se odda 9 mesecev stara
deklica. Naslov: Franc Petek, Maribor,
poste restante. 681 (2-2)

Vsem posestnikom vino-
gradov. Naznanjam, da bom imel
letošnjo jesen in prihodnjo spomlad
82.000 na suho cepljenih trt na pro-
daj in sicer cepljene na Rip. Portal.:
12.000 šipona, 10.000 laški rilček,
5000 silvanec, 8000 burgundec, 1000
muškati in 1000 žlahtnina, bela in ru-
deča. Prodajam edino le I. vrste do-
bro vkoreninjene in dobro zaraščene
po 140 K 1000 kom. Za jesen od-
vzete trte sprejemam naročila do 15.
novembra, za na spomlad pa, dokler
bo kaj zaloge. Na naročila brez are
se ne bodem oziral. Franc Muršič,
posestnik in trtnar v Sentaku, Sv.
Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci
pri Ptuj. 672 (10-3)

Vsake vrste debila od 4 metre
dolžine kupim za najvišjo ceno na
mestu lesnega skladišča ali kolodvora
v Mariboru. Na to opozarjam posest-
nike, ki ne morejo dobiti daljših debel
iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik
žage, Maribor. 2-18

Jamčeno več let!

: Vse ure so :
natanko pre-
: skušene! :

: Vsaka res :
slaba ura se
vzame za celo
: ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gl. 3-80 naprej

Srebrna anker 15 kamnov s 3 sre-
brnimi pokrovi od gl. **5-50** naprej

8-4 **Srebrne verižice po teži.**

Anton Kiffmann, Maribor.

Želod, fižol, divji
kostanj, jabolka,
suhe gobe, orehe

in sploh vse 600 (5-1)

deželne pridelke

plača najdražje

Ant. Kolenc
v Celju.

Krčma

v Škalah, edina pri župni
cerkvi, se bo dne 15. novembra
1906 l. ob 10. uri predpoldne
po javni dražbi v najem dala.
Pogoji se zvedo v župnišču.

688 (2-1) Cerkevno predstojništvo.

Gospod katehet! Ali že imate
zapisnik učencev?

Cirilova tiskarna v Mariboru je za Vas priredila
pet izdaj v lepi vezavi:

I. za 250 učencev stane 1- K	V. za 520 učencev stane 1-40 K
II. za 330 " " 1-20 K	VI. za 610 " " 1-40 K
III. za 490 " " 1-30 K	VI. za 1000 " " 2-60 K